

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

3104/3

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3

సంపుటము. ౮

జేన్మ వట్టుము 1921 వ సం॥ దేశంబున నెల 5 తేది సోమవారము

దుర్భతినామగ్రంథ త్పరమాగ్ర శిరమాన శుద్ధవస్తి.

No. 203.

సంచిక. ౨౦౩

ప్రస్తుతము మా గోదాములందుండు బంధారమునుండి తక్షణమే

సరఫరా చేయగలము

మాకు

మా ఆఫీసుకు నేకులో

వ్రాయుడు, తంజికోట్టుడు,

వచ్చి మాతో కలసి

లేక

మాట్లాడుదు

తెలిపొను చేయుడు,

బాయిలర్లు,

పోర్ట్ బుల్బు, ఆవిరిఎంజినులు,

సంపూర్ణమైన ఆవిరి సాధనయంత్రములు, ఆవిరి,

సెంట్రీఫుగాల్ ఫంపులు, రోడ్ రోలర్లు, నూనె ట్రాక్టరులు,

క్రశ నమైన ఎంజిన్ బర్లు రైస్ మిషిన్లు, పిండియంత్రములు, డిస్

ఇంటిగ్రేటరులు, బ్లాక్ స్టోను నూనె ఎంజినులు, పుల్లీలు, బెల్టింగులు, ప్లమ్మర్

బ్లాకులు, బెల్టింగునూనెలు మున్నగునవి

మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

పోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంజివిలాలము ఎంజిను మద్రాసు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్స్ అండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజి నీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని తైలము

సీసా 1-8 0-12-0

తానుర తైలము

శబ్ద 1-8 0-6-0

వండ్ల పొడి

శబ్ద 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు

ఓటో మోహిని

2858

మీరు బయటపొయి వచ్చినకరువాత చాలా బడలికయందు సమయముతోనైనను పెండ్లింట్టు బిందులు యములలో నైనను ఈ ఆత్మరుకు యుపయోగించిన మంచి రోజు ప్రవృత్తుల వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆనందమును కలిగి నిచ్చును.

రోజినియా తైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుతూ వచ్చిన శత్రువులకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రుకును ప్రతి నటుంబయిలోని ఆవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటో మోహిని ధర బుడ్డి 1-8 రూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-

రోజినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-8 రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. మిర్రాం కంపెనీ, 6 బందరువీధి, మదరాసు

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన తపాలా ఖర్చును కూడన అచేతింపుక ఇక్కడ మీకు ఒక ప్రతి "జామ శాస్త్రము" కంపెనీదము.

త్వరతడము!

వైద్యశాస్త్రి, మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అశ్వనిగూ యావళాలయము, 38, (రాజ్య, మదరాసు.

మాపిలాల విప్లవము

2వ తేదీ ప్రకటనము

నేన 1 వ తేదీ వెంగళా, చేరూరులపద్ద మాపిలాలతోడించి 36 గురిని హతము చేసి 6 గురిని పట్టుకొనెను. ఒక నేన తిరురంగడిలోనున్నది. తిరురంగడి ఛెరోటదాలో నొక నేన ముగ్గురిని హతముచేసెను. నీలంబూరుపోలీసులు వెంగళాత్తులలో నొక యింటిని చుట్టవేసి 6 గురిని హతముచేసి యిద్దరిని పట్టుకొని 4 తుపాకులను 6 కత్తులనుగూడ వారికి చిక్కినను. గూర్కా నేన 5 గురిని హతముచేసి ఒకని పట్టుకొనెను.

విచారణ

ముంజ కొత్తనుడే దోపిడికేసు 2-వ తేదీని కొంత విచారణ జరిగినది. పూవలిపన్నా బండిపోటుకేసులో కొంతమంది ముద్దాయిలకు పొంగు చూపినందున 15 రోజులు వాయిదా వేయబడినది. చెరువలంపేరి తోలినుట్టేనుడ దోపిడికేసు విచారణ జరిగినది.

రాజ్యప్రతినిధి కాశీకి వెళ్లుట

కాశీ, దీపంబరు:— రాజ్యప్రతినిధిగాడు దీపంబరు 1 వ తేదీ ఉదయము కాశీకిరి. కాశీవహారాజు మున్నగు ప్రముఖులు రాజ్యప్రతినిధిగారికి స్టేషనులో స్వాగత మిచ్చిరి. మధ్యాహ్నము రాజ్యప్రతినిధిగాడు హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును జూచుటకు వెళ్లిరి. అచ్చట ఉపన్యసి చుచు రాజ్యప్రతినిధిగారు పండిత మత నమోదానమాలవ్యా, కర్పాంగమహారాజు కీర్తి శేషులైన సర్ సుందర్రామగార్లను ప్రశంసించిరి. విద్యార్థులు సైనిక శిక్షను బొంద వచ్చును. పేల్పుయవరాజుగారికి సన్మానపత్రమును కమర్షించ పలయును. భారతదేశపు సాహిత్య త్రవమునకు కృషి సలుప వలయును. అని రాజ్యప్రతినిధి విద్యార్థులకు హిలో పదేశము చేసిరి. పండిత మాలవ్యాగారు రాజ్యప్రతినిధికి తమకృతజ్ఞతను రాజభక్తి ని దెలిపిరి. తోలినుడెచ్చటగాని అగుపడలేదు.

పేల్పు యవరాజుగారు దీపంబరు 1 వ తేదీని పోధపు రమణుండి వికసీరుకు బయలుదేరిరి.

తేరియాలో కార్మికుల సంఘసభ శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రాజకీయ భారత నాయకులు లండను కార్మికుల యోగక్షేమముల సంఘము వారు గ్లాస్టోస్కాటిషు కార్మికుల సంఘము వారు డబ్లిక్ విరిషు కార్మికులనువారు ఆంగ్లదేశపు గనుల పనివాండ్రసంఘమువారు ఆంగ్ల కార్మికుల సంఘసభవారు, లండన్ స్వతంత్రకార్మికులపక్షమువారు మున్నగు వారు నేకులు సానుభూతి సందేశములను బంపిరి. భారతదేశము స్వరాజ్యమును బొందుటకు తరుణ మాసన్నమైనది అని వ్యాకతీర్యానము చేసిరి. భారత కార్మికులు స్వదేశేత్ర ధోరణమును చేయవలయుననియుచే నేత, నూలునువడకుటను ప్రోత్సహపటచవలయు నని మరియొక తీర్మానము చేయబడినది. కార్మికుల కష్టములను గురించి కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినవి.

రైత సంఘము! బొంబాయి న్య దే శి స్టో ర్సు

నెం. 40, 41, 42, రత్నబజారురోడ్డు, బార్డి టౌను, మద్రాసు.

చీరలు, రవిరూప రంగులు, కంబళ్లు, రత్నీ కంబళ్లు, పరుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పాదరట్లు, చిత్రాడలు, క్రేగట్టు ఉయ్యలు, బొమ్మలు, పిత్తిరి బిడకొనెట్లు, ఇతర తాటిలో నాలు రకములు, కోటు, నారమట్లు, మొదలగు మొదలగు, స్టీలు ట్రంకులు, ఇనుప ట్రంకులు, ఆఫీసు బుక్యెట్ల పద్ధ రకములు, వైన బేనుకొను నని మావద్ద అనేక గింనుకొను వైకము పెట్టల కావవాను కేసులు, బ్రీపుసంకులు అంగవస్త్రములు, ధోవతులు మొద విభివి వింతయైన మొదలగువి పలువిధమాదిరిలో మా యొగ్గలవు. లగునని ఆ నేకమాదిరిలో మా వద్ద మాదిరిలో ఉన్నది. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నిచటచోటు చాలదు. సిద్ధముగా స్టావలో నున్నవి.

సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును యోచించి ఈ మాత్రన బ్రాంచీని తెజయిస్తున్నాము. తెంగుతూరు, కంచి, కాశీ, మధుర, నేలం, మలబారు, అహమదాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండియు, మరియు హిందూదేశమునకు దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంత క్షుణ్ణ తగినట్లు వుపయోగించును. పెండ్లి మొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న వుపయోగించున తగిన శుభక పట్టు నూలు జవీరీ రకములను రప్పించి, స్టావ చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

ఏకమూలీకాశ్రయోగమునునట్లు - సర్వరోగములకును వైద్యుల సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి "దేవామృతరసము" (3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపదేశించబడి నమూలితలచేత నూతనముగ తయారుచేసి నేనవేలుగా విక్రయమగుచున్నది. ఏవిధ మైన పథ్యములేక పునుష్యులకు వచ్చెడు సకలరోగములను బాగుజేసి ఆ నేకయోగ్యతాపులికలను బడనియున్నది. ఉపయో గించెడి విధానమును బుడ్డి పెంట పంపబడును. అర అవుకను బుడ్డి గి కి రు అ. కాలు అవుకనుబుడ్డి రూ గి మూత్రమే. వి. పి. చార్డి ప్రత్యేకము. వలయు వారలు దేవామృతరసము కంపెనీ, (ప్రాప్తిరు: ములుకుట్ల నరసింహస్వామిగారు, కరూరు, ఎస్. వి. ఆర్. తిరుదిసాపల్లి జిల్లా.

మైసూరులో నేతయంత్రశాల

మైసూరుకు 2 మైళ్లలో క్రింగపట్టు ముదారిలో కాశీ రిసదీ తీరమున కట్టబడిన "కృష్ణరాజేంద్ర మిల్సు లిమిటెడు" అను పేరుగల నేతయంత్రశాలకు 2 వ తేదీ ప్రవయమున మహారాజా వారు పునాదిరామునివేసిరి. దానికి మూలధనము 40 లక్షలు అందులో 20 లక్షలు వసూలైనవి. 5 లక్షలు మైసూరురాజుకు టాంబులుచూ రిచ్చిరి. వెనుక బిసీ కంపెనీలో పనిచేసిన ప్రవీణుడు ఫీటామియాగారి నిచట నియమించిరి. పుటన్న శ్రేష్టి గారు మహారా జావారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. పిమ్మట మహారాజావాడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుపునాదిరామునివేసిరి. కరతాశధ్యములు, చెలగెను చాలమంది వచ్చిరి. మైసూరు సంస్థానమున పరిశ్రామికాభివృద్ధి నాకు చాల ప్రోత్సహముగల విషయము. ఈయంత్రశాల మూల ధనమున సభిభాగము మైసూరు ప్రజలవలననే లభించెనని విను టకు చాల సంతసించుచున్నాను. నేతబట్టలవై పన్ను వేయకుంక పన్ను విషయమై సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగా వాలో చించెదరు. యంత్రశాలాధికారులు పనివాండ్రకు ఆరోగ్యకర మగు ప్రదేశముననాని సయోగ్యములగు యిండ్లను కట్టించి యిచ్చుట చాల ముఖ్య విషయము. మైసూరు నగరము నకు చేరువగా కట్టబడు నూలు యంత్రశాలలో నిడియే మొద టిది. ఇట్ల వింకను చాలకట్టబడు నని నానించెదను. ఈ యుద్య మము చక్కగా నిర్వహింపబడి సఫలమగుగాక అని మహారాజావారు నుడిపిరి.

సర్ ఆలీ యిమాంగారు:— వీరు తెండునెలలు ఖాయిలా కలవుపుచ్చుకొని పొట్నాకు సికందరబాదునుండి 2 వ తేదీని దెసవాడ మొయిల్లు తెంయిచో బయలుదేరి వెళ్లిరి.

రాతిస్సనుప్రభువంశము:— వీరు 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రంగూనులో దిగిరి. ఆనాడు విందు జరిగెను. మరునాడు పుత్తరబర్మాకు బయలుదేరిరి.

ప్రభుత్వమువారియనుసదాన ఆదాయము:— ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మొదలు నవంబరు 15 వ తేదీవరకు యనుసదానవలన మొట్టొదాయము 5081 కోట్లువచ్చినది. అంచనాకంటె 277 లక్షలుతగినది.

ఆర్థికసంఘము విచారణ:— సంఘమువారు 2 వ తేదీని కరాచినుండి లాహోరుకు బయలుదేరిరి. 30, 1 తేదీలను సంఘ సభ్యులకు విందులు జరిగెను.

నిష్ఠముగ తయారుచేయబడిన కాశ్మీరీ టైమ్స్ పత్రికలు. ఉండ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా కంపెనును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హరిన్ కోడ్, హంటుకోడ్ - మదరాసు.

మదరాసు కార్మి రేషను నోటీసు

తెండ్లర్లు కావలెను.

కార్మిమనువారి చాకిరిపనివాండ్ర నిమిత్తమై 1922 వ సంవత్సరము జనవరినెల 10 వ తారీఖు నుండి ప్రారంభమై ఏప్రిల్ నెల 10 వ తారీఖు లో అంత్యముగు కార్వర్సునకు మూట 1-కి మదరాసు నిండుపళ్లు 48 చొప్పున 4,500 ము లు ఉప్పిడిబియ్యము సప్లయిచేయుటకు ధరలపట్టిని ఈ నెల 10 వ తేదీని సాయంత్రము 3 గంటల వరకు ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయబడినవారి ద్వారా అంగీ కరించబడును. ప్రతితెండరును ఒక కవరులో ఉంచి బాగుగా మూసి, కవరుపైన "ఉప్పుడు బియ్యము నకు తెండరు" అని వ్రాసివంపవలెను. మాదిరిలు తెల్లని పెద్ద సీసాబుడ్లలో వేసి బాగుగా సీలుచేసి వంపుచు, రూపులు 500 ధరావత్తు కట్టవలెను. ఏ తెండరుదారుని ధరలు అంగీకరించబడనో, అ తకు 1922 వ సంవత్సరము జనవరినెల 10 వ తేదీ మొదలు 1922 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 10 తేదీ లోవల వశువులశాలల చీఫ్ సూపరిండెం టు గారివలన ఏ యే తాఖున యెంత ఉప్పుడు బియ్యము కావలెనని కోరబడునో అంత బియ్యము ను ఆయాతారీఖున నిర్ణయకాలమున, సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన బ్రెవెల్ య్ బేసిక్ వద్ద డెలివరీచేయుటకు బద్ధుడౌను.

జయ మొందిన తెండరుదారుడు వైన చెప్పిన షరతుల ప్రకారము తాను నడచుకొనునట్లు తెండరును అంగీకరించిన 3 దినములలోవల బడంబడిక వ్రాసి యివ్వవలెను.

పాల్కు డిపార్టుమెంటు } సింగారవేలు మొదలియూర్
మదరాసు కార్మిరేషను } పాల్కు ఆఫీసరు.
2-12-1921

నోటీసు (3274)

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయడ మేమనగా యాక్రింది సంతకము చేసిన నేను కీర్తిశేషులైన పుల్లంపేట అవ్వారు తాతయ్యగారికి దత్తుపుత్రుడను. వైవారికి కాకిదారులు కారి కాకిలను నాపుత్తయ్యలినదే ఇతరులకు ఎవ్వరికిని చెలింపరాదను.

అవ్వారు తాతయ్యగారి పిచ్చయ్య, 28-11-1921. పుల్లంపేట.

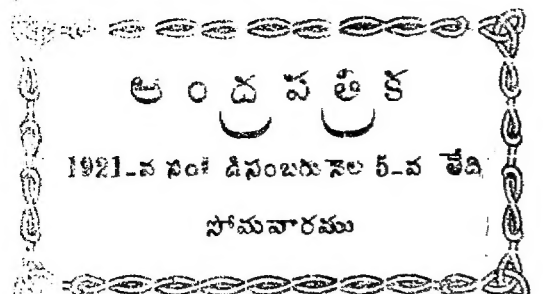
నేతేంద్రియము - దీనినందర్షణ.

ఇది యొక శ్రోత్రపు సకము. కన్నలున్న ప్రతివారికి అత్యావశ్యకము. మో పోస్టుగాక రు. 0-4-0.

(3197) వల్లూరి పద్మనాభరాజు, కాకినాడ. మొదటికూర్పు ప్రతులు కావచ్చినవి గాన వలయు చో ద్వరపడుడు. గ్రంథముయొడ గల జవాదరణను బట్టి తగినన్ని ఆర్డరులు కచ్చితమొడల వుత్తరకటిన మును గావించి 4 అకాలకే యియ్యగలము. కాని, యీ ఆరోగ్యదర్శినియే సంపూర్ణాంధ్రికరణ మని తెలియనగును.

ప్రతి 1-కి నెల రూ. 0-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0. 12 ప్రతులు: రూ. 8-0-0. సేతు బ్రదర్సు, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 5-వ తేది

సోమవారము

దేశభక్త లాలా లజపతి రాయ

గారి నిర్బంధము

స్వతంత్ర దేశభక్తుడను, అఖండత్యాగి శీలు డును, సుప్రసిద్ధ నాయక మణియు, దేశీయ మహాజనసభాధ్యక్షుడును, గాంధీమహాత్మునికి కుడి భుజము నగు, లాలా లజపతిరాయగారు మొన్నటి దినము లాహోరు నగరమునందు అరెస్టు చేయ బడెనువార్త, హిందూదేశమునందు మాత్రమే గాక పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందుగూడ భావౌ ద్యేగము గలిగింపక మానదు. లజపతిరాయగారి యీ యారపు, అమెరికాఖండములందు అత్యంత గౌరవముతో జూచెదరు. హిందూదేశస్థితులైన పాశ్చాత్య ప్రపంచమున తెరుకపరులలో లాలా లజపతిరాయగారికన్న నెక్కుడు పట్టుదలతో కృషిసలిపినవారింకొకరు లేరు. నాగరికప్రపంచ సాగుభూతినిబడయుట హిందూదేశమునకు లాభ కరమని, లజపతిరాయగారికి దెలియును. కాని అంతకన్నను, హిందూదేశము స్వయంకృషిమూల మున స్వరాజ్యమును సంపాదించుట అత్యంత ముడుగు లెక్కుడు.

అందుచేతనే లాలా లజపతిరాయగారు గ్రహించి చిరి. అందుచేతనే గాంధీమహాత్ముడు సహాయ నిరాకరణోద్యమము నారంభించినప్పటినుండు, లాలా లజపతిరాయగారు వారికి కుడిభుజమైనిలచి సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి నిరంతర కార్యదీక్షతోత్పరులై పాటు బడుచుండుట, జగద్విదితము. అట్టి నాయక మణిని నిర్బంధించుట, సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రాజల్య మునకు నిదర్శనమని గ్రహించవచ్చును. అఖిల భారతీయ నాయకులను నియతము అధికారులు నిర్బంధింపవలసి వచ్చుటచే, జాతీయోద్యమము కడపటి యంతరమున బ్రవేశించినదని చెలు వ వచ్చును. దీనిని దాటగనే, గమ్యస్థానము జేరుట యగును. ఉద్యమబలము తడవలంబకులకన్న ప్రత్యర్థుల కెక్కుడు బాగుగ గోచరించును. హిందూదేశమునందు రాష్ట్రములందును, అధికార వర్గము గనుక అడుచున్న భీతిని జూచి, జాతీయోద్యమవిజయము త్వరతో జేరవలెదనియు, అది సిద్ధింపకుండ నాటంకపడుచుటకు సర్వక్రయత్న ములను కావించవలయునని వారు తలపెట్టి రనియు, స్పష్టమగుచున్నది. దేశమున గలిగిన ప్రజా ప్రభోధము నెదుర్కొనుటకు అధికారవర్గమునకు రెండు మార్గములు గలవు.

సులభమును, ఫలప్రదము నగు మార్గము ప్రజా భీష్టమును నెఱివేర్చుట. ఈ మార్గము నవలంబించుట కధికారవర్గ మంగీకరించుట లేదు. రాజప్రతి నిధిగారి కీ మార్గము రుదించుట లేదు. రెండవ మార్గము, నిర్బంధ విధానావలంబనము. ఈ మార్గముపై వారు తమదృష్టిని కేంద్రీకరింపచేయు చున్నారు. దీనివలన తాత్కాలికముగ కొంత లాభమున్నటుల గనుపించినను, కరోక్షముగ నిది జాతీయ ప్రభోధమునకే విశేషముగ తోడ్పడునని ప్రపంచ చారిత్రము వెల్లడి జేయుచున్నది. హిందూ దేశమునందు దానివిషయము నిర్ధారణ యయినది. కాని, చారిత్రము నేర్పడి పాఠములు, హిందూ

దేశమున తృణీకరింపబడుచున్నవి. ముందు వెను కల సరయుక, దేశమునందు దొక్కమార్గమునే అను సరించుచున్నాడు. అధికారులను సరించెడి వద్దటికి ప్రజలు జంకక, ధర్మబద్ధులై, అహింసాపథము నవలంబించి, ఆత్మశక్తిని కనుజూచుచో, అంతికాల ములో విజయము బడసెద రనుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుత సందర్భస్థితిలో, సుప్రసిద్ధ నాయకుల నెకరివెంట నొకరిని ప్రజలమధ్యనుండి గొంపోవుచున్నారు. అందుచే ప్రజల నిజశక్తి కరీక్షకు వచ్చుచున్నది. నాయకులు లేకున్నను, ప్రజలు త్వరలో తమ గమ్యస్థానము జేరగలుగుదురా? ఇదియే ప్రస్తుత సమస్య. నాయకులను ప్రేరేపించిన దేశభక్తి ప్రజలలో నెంతవరకు వ్యాపించిదియు, కరిశోధింపబడును. ప్రజలందరును స్వరాజ్యభావ ప్రపూరితులై, తత్పరిత్యక్తి స్వధర్మాగ్రహణమే మూలసాధనమని నమ్మి పని జేయుచో గమ్యస్థానము జేరుటకు కాలముబట్టును. ప్రజలలో నంతర్గతమైన స్వపరిపాలనాశక్తి, నిర్మాణమునందు వెల్లడియైన కొలదియు స్వరాజ్య స్థాపనము జరుగుచుండును. స్వదేశ ప్రతిదీక్షయు, జాతీయ విద్యావ్యాపనమును, గ్రామరంజనము తుల నిర్మాణమును, నడవచాన నిషేధమును, పూర్తియగు కొలదియు, స్వరాజ్యము బహిర్గత మగుచుండును. స్వధర్మము నవస్థించుటకును, కరధర్మము విధించెడి నిర్బంధ శాసనముల సతి క్రమించి స్వరాజ్యము ననుభవించుటకును, సామర్థ్య మొదవును. దౌర్జన్యమునకు తావులేకుండ జేయుటకు ఏలగును.

నాయకులలో బాటు ప్రజలును దేశభాధ్యతలను నిర్వహింపవలసి, ప్రజాశక్తి పూర్ణ రూపమును దాల్చుటయు. నాయకులను తొలగించిన కొలదియు ప్రజల భాధ్యత యనుమించుచున్నది. దేశ మందంతటను ప్రజల నిర్మాణశక్తి బహిర్గతమగుట యవసరమగుచున్నది. ఇందులకు గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు మొదలు రాష్ట్రీయ సంఘములవరకు ధర్మబద్ధులగు సంఘాలమును తదేకదీక్షతో గమ్యరచుట ముఖ్యము. ప్రజాశక్తి యారీతిన వికాస స్ఫూర్తిని జూపుచుండ, నాయకులు తొలగినచో, క్రొత్తవారు వారిస్థానము నాక్రమించెదరు. ప్రజలు నిర్బంధములపాలయినచో, వానిని సరకు జేయక స్వరాజ్యసిద్ధికి కృషిసలిపెదరు. అపుడు, స్వరాజ్య సిద్ధి నెవ్వ రాటంకపరుప గలిగెదరు? నాగరిక ప్రపంచము హిందూదేశ కార్యదీక్షజూచి, యచ్చెరు వొందక మాననా? లాలా లజపతిరాయ గారి నిర్బంధవార్త, భారతీయుల కార్యదీక్షను బలపరుచుట కెంతయు తోడ్పడునని విశ్వసించెదము. రాజద్రోహ సభాశాసనము, లాహోరు లో నడులుగోనున్నది. కంబాబు రాష్ట్రపు కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులు ప్రస్తుత స్థితిచూర్చి విచారించుటకు సమావేశమయిరి. సభ జరుగుచుండగ, లాలా లజపతిరాయ, కే. సంతానము, డాక్టరు గోపీచంద్రు, మలిక్ లాల్ గార్లు అరెస్టు జేయబడిరి. రాజద్రోహ సభాశాసనము, బహిరంగసభలు గాక కమిటీసభలు జరుగుటకుగూడ నడ్డమువచ్చుచు గాబోలు. వాగ్బంధనమున్న, సంపూర్ణ నుండవలయునుగద. నిర్బంధితులు, శిక్షింపబడుదురనుటకు సందియములేదు. రిడింగ్ ప్రభువుగారి కిప్పుడు గావలసినది, న్యాయసమర్థనము. ప్రజాసౌఖ్యప్రవర్ధనమంత ప్రధానమయినదిగాదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనముకొరకు కృషిసలిపెడి వారిపై, నిర్బంధశాసనములను తప్పక ప్రయోగింపవలయును. రాజనీతి యీ దశకు వచ్చినది. తీవ్రనిర్బంధములకు గడంగెడి సమయమేమి? యువరాజుగా రీదేశమున కరుదెంచిన సమయమే.

వాలంటీరుల సంఘములను నిర్మూలించవలసిన దీ తగుముననే. నాయకుల స్వేచ్ఛను తొలగింపవలసిన దీతిరుణముననే. ఇక్కార్యము పూర్తియైన పిమ్మట, యువరాజు వర్మలసము జయప్రదముగ కొనసాగును. కలకత్తాలో నుపన్యసించుచు రోనాల్డు మే కభువుగారి కరిపాలనమునందు తమకు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదనియు, వారికి తాము ప్రోద్బలము నొసగుచుంటిమనియు, ఇంకను సహాయ మవసరమయ్యెనేని, ఇందుకొరకు ఫలప్రదమగు చర్యల నవలంబించుటకు తాము పూచీకడదమనియు, రిడింగ్ ప్రభువుగారు పెచ్చరించిరి. రాష్ట్రప్రభుత్వము లవలంబించెడి నిర్బంధకార్యములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడదరని జేటపడినది. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిచూర్చి హిందూదేశము జూపుచున్న ఆసక్తిని రిడింగ్ ప్రభువుగారు తెలుల గ్రహించుచున్నారో, కాశీనగరమునందు వారిచ్చిన యుపన్యాసమున వెల్లడియయ్యెను. ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను సమర్థించుటకు వారు కుతూహలము జూపిరి. సంస్కరణ విధానము ప్రజలకు విశేషాధికారమును ప్రసాదించెననియు, సక్రమాభివృద్ధి కెంతయేని అవకాశ మొసగెననియు, ఇటులయ్యును హిందూదేశమునందు హృదయ పూర్వకముగ తోడ్పాటు సంస్కరణముల కొనగ నందులకు తాము విచారించుచుంటిమనియు, రిడింగ్ ప్రభువుగారు వలికిరి. సంస్కరణములకు దేశము తోడ్పడనందులకు కారణమేమియో, రిడింగ్ ప్రభువుగారు సూచించియుండలేదు. రిడింగ్ ప్రభువుగారిని సంతృప్తిపరచిన సంస్కరణములు దేశము నెంతమాత్రము తృప్తిపరచి యుండలేదనియు, జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణమున కీ సంస్కరణములు మార్గము జూపకున్నవని ప్రజలు నమ్ముచున్నారనియు, సంస్కరణము లొసగిన స్వపరిపాలనము నాయమాత్రమును సారవిహీనము నని ప్రజలెంచుచున్నారనియు, రిడింగ్ ప్రభు వింతవరకు గ్రహించకుండుట శోచనీయము.

తాము జేనిని సరియని నమ్మినచో దానిని నిర్వహించుటకు పాటుబడవలసి, రాజప్రతినిధిగారు తమ నిశ్చయమును చెలిపిరి. అంతియకాని, ప్రజాభీష్టము ననుసరించి ముందుననుచుటకు పాటుబడదనుని వారు సూచించియుండలేదు. ఇందును బట్టి ప్రజల స్వయం నిర్ణయాధికారమును గుర్తించుట కెట్టి యాతురము పాలకులలో కనుపింపదనియు, పూర్వవాసనలు వారి నింకను విడనాడలేదనియు కంటిలానులకమగుచున్నది. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి, ప్రజలస్వప్రయత్నములపై నాధారపడవలసిక యావ్యత యధికమగుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మూర్ఖుటకు, మహారాష్ట్ర దేశమున కొంతవడి కడలిక గలిగినది. ఇందునిమిత్తము యోచనలు జరుగుచున్నవి ఇందు కొరకు ప్రయత్నించెడివారెవ్వరయినను, ముఖ్యము సామములను కనుగొనవలెను. ఏకార్యక్రమముయినను ప్రజల స్వధర్మాచక్షానమున కనుకూలముగ నుండవలెను. వారి స్వశక్తిని పెంపొందించుకరాధీనతను తొలగించునదిగ నుండవలెను గాని, మరల వారిని శాసనసభలలోనికి గొనిపోయి కరాధీనతను పెంపొందించునదిగ నుండగూడదు. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలొకను పూర్తి జేయుకున్నను, వారి కార్యదీక్షా ఫలితము స్వరాజ్య సిద్ధికి దోహద మొసగుచున్నది. ఎక్కుడుదీక్షతో పాటుబడిన, ప్రజలు త్వరలో గమ్యస్థానము జేరక తప్పదు. అందుచే ప్రజలను వెనుకకుగొనిపోయెడి సలహాలనిచ్చి, త్వరితముగ జరుగుచున్న దేశభివృద్ధి నాటంకపరుచుటవలన, మితిలేని హానిగలుగు

నని గ్రహించుటధర్మము. అన్నిటికన్నను, అహింసావ్రతాచరణము నిష్కర్షగ జరుగుట అత్యంతావశ్యకము. ఇందువిషయమై శ్రద్ధవహించనియడల, మొదటికి మోసమువచ్చును. జాతీయోద్యమపు పటుత్వమే దోలగిపోవును. గాంధీమహాత్ముడు, ఈమారు వెలువడిన యంగుఱియీ పత్రికలో అహింసావ్రతావలంబ నావశ్యకతనుగూర్చి కడు గూఢము ముచ్చటించియున్నాడు. లజపతిరాయి ప్రభృతుల హెచ్చరికలను, హితమును, స్వయముగ నాలకించెడిభాగ్యము ప్రజలకికమీద లభింపకున్నను, దేశమాతకొరకు వారు మానముతో ధరించెడి బాఘానుభవమే, ప్రజల కెక్కుడు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు. వారనుభవించెడి కష్టములు, ప్రజల దృఢనిశ్చయమును పెంపొందించును. సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి, లజపతిరాయి ప్రభృతుల నిర్బంధమును ప్రజలు భావిసూచనగ బరిగణించెదరుగాక!

మద్యపాననిషేధము : గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస

అమెరికాలో మద్యపాననిషేధోద్యమ విజయమునకు మూలకారకులైన డాక్టరు బాఫ్ నను గారు ప్రపంచవర్తమానము సల్పించు హిందూ దేశమున కిటీవల వచ్చియుండిరి. హిందూ దేశమునందు వారు విశేషముగ అభికారులతో కలసి మెలసి తిరుగుట తటస్థించెను గాని జాతీయనాయకులతో సత్కరించుటకు వీలులేకజోయెను. గాంధీమహాత్ముని వారు స్వయముగ కలసికొనకనే, వెడలిబోయిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమము, మద్యపాననిషేధమున కమితముగ తోడ్పడెననుట నిర్వివాదాంశము. ఈసంగతిని ప్రభుత్వాధికారులును, వారి ఆనుయాయులును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. డాక్టరు బాఫ్ ననుగారు, సహాయ నిరాకరణావలంబితో సంక్రమించక బోయినను, మద్యపాననిషేధోద్యమమునకు సహాయము చేసిన అత్యంత సహాయమును గుర్తించెనని, వారు గాంధీకి వ్రాసిన యీ క్రింది లేఖను బట్టి గ్రహించవచ్చును. "మీ దేశమునుండి వెడలుచున్నపుడు, హిందూ దేశమున మద్యపాననిషేధాభివృద్ధిని తద్వారా ప్రపంచమునకును మీరు జేయుచున్న అద్భుతసేవను గూర్చి నామనము యోచించుచున్నది. ఉద్దేశమునకును, ప్రయోజనమునకును, కద్దతికిని అంటియుండిడిలోపముల నన్నిటిని మినహాయించగ, ఒక్క విషయము స్పష్టముగ గమనించుచున్నది. తాము రెండుసంవత్సరములలో మద్యపాన సంస్కరణ విషయమున జేయగలిగినవని, ప్రపంచ చారిత్రములో నేయొక్క పురుషుడును ఆకాలములో జేయగలిగినదానికన్న సధికమని చెప్పనగును. నేను మిమ్ములను గలిసికొని ఈ లేఖలో దెలుపగలిగిన సంగతులను స్వయముగ జెప్పలేకజోయినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను." ఈ కారణమును గావించుటకు రెండుసంవత్సరములయినను ఎట్టి లేదనియు, అనేకమంది ప్రచారకులు నిరాకరణోద్యమ విప్రస్థావముచే ప్రేరితులై యిక్కార్యమును నెరవేర్చి రనియు, దీనిని నిర్వహించిన కారవము వారికి జెందుననియు, గాంధీమహాత్ముడు యంగుఱియీ పత్రికలో వ్రాసెను. సహాయ నిరాకరణోద్యమ స్వభావమును గ్రహించక నిరర్థకముగ దానిని నిందించెడివారు, బాఫ్ ననుగారి వంటి పాశ్చాత్యప్రముఖుల ప్రశంసను గుర్తించి, ఎక్కుడు బాధ్యతతో మెలగుట భావ్యము.

పంజాబు నాయకుల నిర్బంధము

దేశభక్త లాలా లజపతిరాయిగారు

ఈ నెల 3-వ తేదీని లాహారులో అరెస్టు చేయబడినది.

పంజాబులో అమలునందున్న రాజద్రోహసభల చట్టమును తీరస్కరించు విషయమై యోచించుటకు పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు లాహారులో తమ కార్యాలయమున దు ఈ నెల 3-వ తేదీని సమావేశమైరి. సభ జరుగుచుండగ పంజాబునాయకు లగు లాలా లజపతిరాయి, కె. సంతానం, డాక్టరు గోపీచంద్ర, మాలికు లాలుఖాగార్లు అరెస్టు చేయబడి రని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు తంతివార్తను పంపుచున్నారు.

మితవాద సభానిరోధము

సంయుక్తరాష్ట్రములలో మితవాదులసభ సభి కారు లాపివైచినందులకు, సిటిజనుపత్రిక కాగ్రహము గలిగినది. ఈపత్రిక మద్రాసు మితవాదుల యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుచుండును. తమకెంత విరుద్ధముగ నున్నను, రాజకీయపక్షముల సక్రమ సంచలనమును తా మెరికట్టమని, రీడింగుప్రభువు గారు పంజాబు వాణిజ్యసంఘమువారి ఎదుట నుపన్యసించియుండిరి. అయోధ్య బాపగచట్టమును గూర్చి రయితులు తమయభిప్రాయమును తెలుపుట, సక్రమముగాదా యని, ఈపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. సక్రమాందోళనము సీరితిన నిరోధించినందులకు, సిటిజనుపత్రిక తనయ సమ్మతిని ఖండితముగ దెల్పుచు, ఇట్టి నిర్బంధములు కొనసాగుచో, వ్యవహార మే మగునో తెలియదని, నూచించినది. మితవాదు లేర్పరచిన సభ సయితము ఆగిపోయినందులకు, వారి కాశ్చర్యము గలిగియుండవచ్చును. కాని, తదితరుల కిది యొక వింతగాదు. స్వాతంత్ర్యమున కీతిరున నిరోధము గలుగుచున్నపుడు, మితవాదులు కేవలము అసమ్మతి దెలుపుటతో సంతృప్తిజెందెదరా, లేక అంతకన్నను ఫలప్రదమగు మార్గ మేమయిన నవలంబించెదరా?

స్వరాజ్యతీర్థానము

ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెసుసభలో స్వరాజ్యమునుగూర్చి చర్చించునపుడు, సభ్యులమితోత్సాహమును కనపరచిరి. తీర్మానోపపాదకులగు చమకలాల్ గారు, స్వరాజ్యము చేకూరినపుడు విదేశీ యంత్రాలయాధికారుల నిరంకుశత్వము నిలిచిపోయి, కార్మికులకు సౌఖ్యము గలుగునని నుడివిరి. యూరపియను హౌందస్ రైల్వే కనివారల కక్షమున ప్రసంగించుచు, భారతీయుల జన్మస్వత్వ మగు స్వరాజ్యమునకు తా మెల్లరును అనుకూలురమని, మిల్లరుగారు నుడివిరి. కార్మికులీతీరున స్వరాజ్యసిద్ధిని కోరుచున్నపుడు, జనసామాన్యాభిప్రాయ మెటులున్నదో గ్రహించవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజాశయసాఫల్యమునకు కాల మెంతయో పట్టునా?

స్థానిక వార్తలు

యురరాజగమనము: యురరాజుగారు పూర్వపు సిపాయిలను పింఛనదారులను పరీక్షచేయునప్పుడు వారు పూర్తి దుస్తులతో రావలెను. వాటిప్రాతరుస్తులు వారివద్ద లేనియెడల మామూలుదుస్తులు ధరించవలెను. ఇందుకొరకు శ్రాత్త దుస్తులు కొనరాదు. ముక్తు లేని ధరించినను పతకములను లేపుక ధరించవలెను. (ప్రచురణసంఘము)

పబ్లిక్స్ కుక్క కాభా మర్రిగాలికి సహాయాత్మ మొకసంఘము నియమించుటకు గవర్నరుగారు పూనుకొన్నారు. దీనికి గౌ. ఎ. పి. పాత్రో కారధ్యక్షులుగ నుండురు. పింప్పె, రెన్సాంటర్, శివరావు, సి. పొన్నసామినాయుడు, ఎ. రంగనాథ ముదలియా, క్రెష్టెన్ నాయుడు, జి. వంశనం, సి. నటేశమెదలి యారు భాస్కరాచార్య సయద్ దివాన్ అబ్దుల్ హాజీజ్ బహదూరుగారు సభ్యులుగనుండురు. ఈసంఘముయొక్క పని సలహా నిచ్చుటమార్గమే. (ప్రచురణసంఘము)

ఎక్సైజు పరిపాలనము: ఆరెబుల్ రావుబహదూరు పాత్రోగారి అధ్యక్షత క్రింద ఎక్సైజుపరిపాలనములో సలహా నిచ్చుటకై యీ క్రిందివారు సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. 1 జే. యెఫ్. సింఘనగారు 2 యె. యి. రెక్తావత్తగారు 3 పి. శివరావుగారు 4 సి. పొన్నసామినాయుడుగారు 5 పి. రంగనాథమొదల్యారుగారు 6 దివానుబహదూరు యం. కృష్ణకృష్ణనాయుడుగారు 7 జి. వంశనంగారు 8 సి. నటేశమొదల్యారుగారు 9 భానుసామెలు సయ్యదు దివాను అబ్దుల్ రహిమ్ సాహెబుబహదూరు (ప్రచురణసంఘము.)

దక్షిణ హిందూస్థాన సాంఘిక సేవక సంఘము: ఈ సంఘముయొక్క ద్వితీయ సమావేశము క్రిష్ణమసు నాములో జరుగును. దక్షిణహిందూస్థానములోని ప్రతీసంఘమువారును యిద్దరుగాని యింకను మైగాగాని ప్రతినిధుల పంపవలయును. ఎవరైన వ్యాపకుల యిచ్చ నిచ్చుచున్నచో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యుత్తరవుతో నెలులజేయవచ్చును. ఏమైన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపువాడు ది. గజేంద్రమొదల్యారుగారు సెక్రటరీ పోస్టు బాక్సు నెం 140 మద్రాసు అని వ్రాయవచ్చును.

గౌ. శర్మగారిపర్యటనము
గౌ. శర్మగారు యీనెల 2-వ తేదీని నాసిక్ చేరిరి. వీరివల్ల మూడుదినము లందిసవిద్యుత్తు పూనా తగ్గెదను.

విదేశ వార్తలు

వాషింగ్టన్ మహాసభ

విషయ స్థితి

2 డిసెంబరు:— జపానువారు తమకు నూటికి 70 వంతుల పెద్దదొడలు గానలయు ననుచున్నారు. వీరింతయులైన పెద్దదొడలు లుండుకొన నేంతుట సకారణముగ లేదని బ్రిటిషు ఆమెరికా ప్రతినిధుల యుద్దేశము. ఇట్లు కోరుట కేవల కానికీయోద్దేశములు గలవని ఎంచుచున్నారు. హంటింగ్టన్ సమన్వయ మిషన్ జపానువారు ఇంకను ఎక్కువ నాకల నుంచుకొనుటకు బ్రిటిషుఆమెరికాల సమ్మతి నొంద నెట్లనించుచున్నారు. ఇందువలన జపానువారి సద్భావములగురించి శంక వాడముచున్నది.

బేరన్ కాటోగారు.

జపాను వాదము

బేరన్ కాటోగారు జపానును స్వర్ణరూపాయ 70 వంతుల పెద్దదొడలైనను నుండవలెనని స్వయముగ హ్యూగాకి దెలిపిరి. ఈకోర్కెను జపాను మంత్రిమండలియు, రాజకీయవేత్తలును తమసంపూర్ణాంగీకారమును దెలిపిరి కాటోగారు వచించిరి.

ఒకజపాను ప్రతినిధి, ఈసమస్య విషయమున ఆయుధ నియమసభ క్లిష్టస్థితిలోనున్నదని నడిపెను. ఎట్లకేలకు బ్రిటిషు, ఆమెరికా ప్రతినిధులు దెలిసిన నూచనల నంగీకరించెదనియే ఇంకను ఆకాశేకముగలదు.

హ్యూగారును, ఆమెరికను ప్రతినిధులును ఈవిషయమును గురించి బుధవారమున 3 గంటలవరకు చర్చించిరి. ఈదినమున బాల్బురుగారును, కాటోగారును, హ్యూగారును గలసి ఈ విషయము చాలవరకు చర్చించిరి. జపానబాల్బురు గారిండు సుభ్యు కర్తవ్యదని నాక్రమింపవచ్చును.

నాకానిర్యాణము

ఆంగ్ల దేశమునకు లాభకారి

డిసెంబరు 2:—హ్యూగారు ప్రభుత్వమున నాకానిర్యాణము కొంతకాలమువరకు నాపుటకుగాను నూచించిన విధానము ఆంగ్లేజుల చాల లాభకారిగ నుండెనని కనుగొన బడెను. ఇందువలన హ్యూగారి నూచనలన్నియు నిష్ప్రయోజనములు గావచ్చును. నాకానిర్యాణము 10 వర్షములవరక కామియించనలెనను నూచన ప్రకారము ఈప్రతినిధులలో ప్రాతనాకలస్థానమున క్రొత్తనాకలను నిర్మించుకొను కార్యము గలదు. బ్రిటిషు వారు 10 పెద్ద ప్రాతనాకల స్థానమున 12 ద్రెకునాటుల నిర్మించుకొనవచ్చును. ఈద్రెకునాటు ఒక్కొక్కటి 50000 బన్నుల బరువుండును. ఈవిధానముప్రకారము ఆమెరికావారు 4 ద్రెకునాటులు జపానునా ఒక్కొక్క ద్రెకునాటు మాత్రమే నిర్మించుకొనవచ్చును. ఇందువలన 10 వర్షముల తరువాత గూడ నాకానిర్యాణమును బ్రిటిషువారే ప్రపంచములోనికెల్ల ప్రభుత్వములకు నుండును. ఆరువర్షముల తరువాత నీస్థితిలక్రమం లగును. అప్పుడు ఆమెరికావారు బలవంతు లగుదురు. ఈవిషయము నాంగ్లాద్రుష్టవేత్తలు గనిపెట్టి ఆమెరికనువారికి దెలిపిరి. ఈ నూచనల ననుసరించుట వలన గంగ్రామములు వృద్ధి నొందును గాని శాంతి కేసానకేదని ఆమెరికనుకా ద్రుష్టవేత్తలొక్కొక్కరినెరి.

కాద్రుష్టవేత్తలు క్రొత్తకలశాలను వర్ణించుచున్నారు. ఈకలశాలలక హ్యూగారు నూచించిన నాకానిర్యాణ నియమము నకు లోబడియే, ప్రతిమానుషస్వముల లోకమును బ్రిటిషు ఆమెరికాదేశములవారు రెండేసి పెద్దనాకల నిర్మించుకొను నిర్మాణకాలమును నిలువదెట్టుకొనుటకు వీలందును లేక పోయిన యెడల నాకానిర్యాణ సామగ్రియు కాలమును నశించి పోవచ్చును.

క్రొత్తసూచనలప్రకారము జపానువారు 'ముట్సు'ను ఉంచుకొనవచ్చును.

హంటింగ్టన్ సభికారము

డిసెంబరు 1:—వైవాప్రతినిధులు తమవివాసప్రదేశముల నుండి సభకు ప్రయాణమై పోవు సమయమున పెద్దచైనా దేశీయులగుంట్ల వారిని దర్శించి ఏమియు మరతులు లేకుండ హంటి గును వదలివేయవలెనని కోరవలెనని హెచ్చరించిరి. ఆగుంపునందు వైవావిద్యార్థులును వర్తకులును గలరు. హంటింగ్టన్ గురించి జపానుప్రతినిధులలో చర్చింప బోవుసమయము సీసంగతి తటస్థించెను. అల్లరు లేమియు జరుగలేదు. ముగ్గురు చైనా ప్రతినిధు లుపహ్యసము లిచ్చిన మీదట గుంపు వెదలిపోయెను.

ఆంగ్ల పత్రికా విమర్శనము.

డిసెంబరు 2:—జపానువారు ఎక్కువనాకలు గావలెనని కోరుటగురించి మైముస్కప్రతిక ఇట్లు వాయుచున్నది:—హ్యూగారు తమనూచనల దెలిపినపుడు కాటోగారు వానిని క్లాఫించిరి. తరువాత జపానుప్రభుత్వమువారు 70 వంతుల నాకలు గావలెనని కోరుచున్నారు. ఇందువలన జపానుప్రభుత్వమునందు భేదాభిప్రాయములు గలవని దెలియచున్నది. జపానువారియెదుట రెండుబాట లున్నవి. స్వదేశమునందు నిరంకుశాధికారముతో ప్రవర్తించుచున్న దేశాక్రమణవిధానము నవలంబించుట యొకటి వాషింగ్టన్ సభాదేశముగు వరస్పర్మైత్రి వై నమ్మకముంచి విశాలభావములతో వర్తించుట మరొకటి. ప్రదనుమున దెలిపిన వైనికోద్దేశము! టూకియో ప్రభుత్వమువారి న్యాయమునందు ప్రబలియున్న యెడల వాషింగ్టన్ సభాస్థితియు జపానుభూభివృద్ధియు సందేహమునందు బడును. కాని ఊరక బేరమాడుటకు గాను జపానువా రిట్లుకోరి యుండవచ్చును స్థితికి ప్రముగనున్నది. కాని నిరాశావహముగ లేదు. ఆమెరికా ఆంగ్ల దేశములు జపాను వారి కోర్కెను బలముగ నిరోధించినయెడల జపానునకు మేలు నొనర్చినవారగుదురు.

జర్మను నష్టపరిహారములు.

బ్యాంకర్ల సమావేశము.

డిసెంబరు 1:—వాషింగ్టన్ నుండి షెడల్డర్ జిజ్ఙాసూర్తువారు బ్యాంకర్ల సమావేశమునకు తమప్రతినిధి నంపెదరు. ఈ సమావేశము నష్టపరిహారనిర్ణయసంఘమువారి యాజమాన్యమున మారకమును నిర్ణయించుటకుగాను జరుపబడును.

సర్ జాన్ బ్రాడ్ఫూర్ గారిభావములు

డిసెంబరు 1:—పారిసునందు సర్ జాన్ బ్రాడ్ఫూర్ గారిట్లు నుడివిరి.—జర్మనువారు క్రమముగ కోరినగాని, నష్టపరిహారములవాయిదా నాపుటకు వీలులే. ఎంతవరకు వారట్లు కోరి యుండలేదు. ఈవాయిదాలను చాలకాలమువరకాపుటకు నష్టపరిహారసంఘమువారే కగ్రీనముగ సమ్మతించవలెను. నేను ఇట్టివిధానమునకు సమ్మతించను. ఇది మిత్రమండలివానికి నష్టదాయకము. మారకము—చాలవచ్చును గలగుట

డిసెంబరు 2:—వాయిదానిలుపుటకు ఆంగ్ల దేశము వారనుమతి నూచించుటవలన మేర మార్పెట్టునంతు విపరీతములు సంభవించెను. ధరలు చాలతగ్గెను. చాలచిన్న చిన్న బ్యాంకులకు చాలనష్టములు వచ్చెను. చాలవచ్చుములు గలగు నని యెంచుచున్నారు.

జర్మనుబుణ్ణిర్యానము

డిసెంబరు 2:—జర్మనులకు బుణ్ణిర్యానముగాక దేశమునంతట ఆర్థికవిషయములలో చాలచిన్నములు గలగుచున్నవి. జర్మనులకువలసి 91 మిలియనులు బంగారుమార్కులను ఇంకను కూడలేదు. వీనినిగురించి చర్చించుటకు ప్రాన్స్ నకు ప్రతినిధుల నంపిరి.

ఫ్రెంచివారియుద్దేశములు

డిసెంబరు 2:—సర్. జె. బ్రాడ్ఫూర్ గారు నష్టపరిహారవాయిదాను ఆపవలెనని తామునూచింపలేదని నుడిపిరి. పరాసు ప్రభుత్వమువారి విషయమును దింకోక్తి విధానమును ఆలోచించుచున్నారు.

కలశాలలకానిర్యాణము

డిసెంబరు 1:—సర్ హెన్రీర్యాబుగారు కలశాలలకానిర్యాణమున ప్రధాన ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి. సి. టి. డేవిసుగారు అండరు ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి. లెఫ్టినెంటు కలనల్ జె. ఎఫ్. కార్మిలేలుగారు ఆధిక క్రాసు ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి.

వర్షియను నూనె కంపెనీలు

డిసెంబరు 2:—స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీవారి కీయబడిన నూనెగనులు ప్రభుత్వమున బాడ్లియావారి కీయబడెను. ఈ త్రైకపర్షియా ఆయిల్ కంపెనీవారు వీనిని కొనిరి. ఇందు ఆంగ్లోపర్షియను కంపెనీవారి కక్కు-వజోక్యము గలదు. పర్షియనుప్రభుత్వమువారు ఈ కంపెనీలభార్యలను ద్రోసివేసి క్రొత్తగా సింకవర్క్ నెవర్లయత్నించిరి. అందుచే నాయాధికారము స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీవారి కిచ్చెద మనిరి. కాని ఈకంపెనీవారు దీనినిగురించి సరిగ విచారించిగాని ఆ అధికారపుతముల నంగీకరింపదలచుకొనలేదు. స్టాండర్డ్ ఆయిల్ - పరిషియను కంపెనీలు మైత్రితో నీ విషయ

మును విచారించుచున్నవి. ఈ విషయమై రాజీకుదురదను భయము లేదు. వీరి ఎట్లున్నను దక్షిణ ఈ త్రైకపర్షియాలో ఆంగ్లోపర్షియను కంపెనీల కిందువలన బాధ లేదు.

ఆసియాలో కఠిన అల్లరులు

డిసెంబరు 2:—ఆఫ్ఘనిస్తాన్ దుర్భాగమై నడుచుచున్నది. వియన్నాయందు పార్లమెంటు భవనము వెలుపల పనివారలు చాలఅల్లరులు గావించిరి. ఇందువలన చాలనష్టము సంభవించెను. చాల అంగడులు బోచుకొనబడెను. ఇంతవరకును 400 మంది ఆరెస్టు చేయబడిరి. అల్లరులు కొంత కాటించెను.

బెరిషునమన్య

ప్రభుత్వమువారి సూచనలు

డిసెంబరు 2:—ప్రభుత్వమువారిటీవల నూచించిన క్రొత్త మరతులు సిన్ ఫీన్ ప్రతినిధులకు దెలుపబడెను. వీనినిగురించి తమవారితో నాలోచించుటకు ప్రతినిధులు దెల్లిను నగరమునకు జనుచున్నారు.

క్రొత్తపరిస్థితులు

డిసెంబరు 2:—గతదినమున సిన్ ఫీన్ ప్రతినిధులును ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును సమావేశమైరి. అందువలన క్రొత్తపరిస్థితు లేర్పడినవి. సిన్ ఫీన్ రాయబారులగు క్రేలిన్ డెప్సీ, డగ్లసుగారు క్రొత్తమరతులను దీసికొని దెల్లినునకు వెదలిరి. దక్షిణ, పశ్చిమ బర్లండునందు 27 పరగణాలకును అధినివేశరాజ్యములలో సమాన స్థానము ఇచ్చుటకును, కొంతకాలమైన తరువాత నెర్లండు పార్లమెంటునందు తేరుటకును జేరకుండుటకును అల్లనటరువారికి నాప్తును వదలివేయుటకును, బైరను, షెర్మనాగుజిల్లాలయొక్క సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకును, అచ్చట ప్రభుత్వప్రభుత్వముండవలె నను విషయమును చర్చించుటకు ఒకసంఘము నియమింపబడవలెననియు ఈమరతులలో నుండవచ్చును.

సిన్ ఫీన్ ఖైదీలను వదలించుటకు దౌర్జన్యము

డిసెంబరు 2:—కొంతమంది సిన్ ఫీన్ ఖైదీలను డెర్బి జైలునుండి తప్పింపవలెనని ప్రాటినిచ్చెనలలోను మోటారు బండలతోను ప్రయత్న మొనర్చిరి. ఈప్రయత్నము విఫలమాయెను. ఇందు పోలీసులనును, ఖైదీలను తప్పించుటకు వచ్చినవారికిని తీవ్రమైన పోరాటము జరిగెను. ఇద్దరు పోలీసువారు మృతులైరి. వారి మాస్టులకు సంకెటలు వేయబడియుండెను. 3 గ్గురు పౌరులు అనుమానమువలన నిలుపబడిరి.

సంధి కుదురు సూచనలు

డిసెంబరు 2:—క్రొత్తమరతులు కొంతవరకు బాగుగనే యున్నవనియు, వానివలన ఆంగ్లమంత్రివర్గమువారు సంధి నొనర్చుటకు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నము లొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని దెలియుచున్నదనియు సిన్ ఫీన్ ప్రతినిధులు నుడిపిరి. కాని ఇందువలన నెమ్మకలాధములు గన్పించుటలేదు. 2 వంతులు ఈ మరతుల కోప్పకొనరు. 2 వంతులు ఒప్పుకొనవచ్చునని తోచుచున్నది. ఈమరతుల త్రోసివేసినను ఇంకను రాయబారులు జరుపుటకు వీలుండును. సంధిసభలో వీనిని త్రోసివేసినయెడల ఫిబ్రవరిమాసమునందెచ్చి కలు జరుగవచ్చును. సిన్ ఫీన్ లామోదించి, అల్లనరువారు తీరస్కరించినయెడల ఈ మరతులను వట్టిము గావించురు. ఈ త్రైక, దక్షిణబర్లండులవారు తమలో తాము వివాదముల పరిష్కరింపుకొనెదరు.

నమీనప్రాచ్య దేశములు

క్రైస్తవుల సంరక్షణ

డిసెంబరు 1:—నైల్ పియాలో క్రైస్తవుల సంరక్షణను గురించి బాగ్రత్తపుచ్చుకొనుటకు పరాసు - తురుష్క సంఘ మొకటి నియమింపబడెను. నైల్ పియాలో ప్రధానపట్టణములకు పరాసు అధికారులు వచ్చుటతోడనే క్రైస్తవపౌరులు భయము వీడి దేశమునందే నివసించుచుండిరి.

కమలిస్టుల యుద్దేశము

గ్రీసునుండి నష్టపరిహారము గోరుట
నవంబరు 29:—ఆంగ్లోరా ప్రభుత్వ విదేశాంగమంత్రి గారిని తురుష్క ప్రతివాదిలేఖకుడు దర్శింపగా, తాము గ్రీసుతో సంధికోసరచ్చుకొనుటలో యుద్ధనష్టపరిహారమును పుచ్చుకొని దీరదమని వచించిరట.

ఫ్రాన్సు-ఆంగ్ల సంబంధములు

డిసెంబరు 2:—ఇటీవల తురుష్క పరాసు ఒడంబడిక విషయములో పరాసు-ఆంగ్ల సంబంధములను గురించి

జేయబడిన వ్యాఖ్యానములకు ఆంగ్లాధికారుల శ్రమను గనబరచిరి. మిత్రమండలివారేకముగ నుండవలె ననియు, ప్రాంతీయ ప్రవర్తన దీనికి దూరముగ నున్న దనియు నాంగ్లేయులు చెబుచుండిరి. ప్రాంతీయములను పాక్షికములను సరిగ నమలుటాపెట్టినగాని ఈవిషయమై ఆంగ్లేయమునందు గల వ్యాఖ్యలభావము తొలగిపోవరను ఈ ప్రాంతీయ ఇంటి-ప్రభుత్వ విదేశాంగ మంత్రులు సమాజేశమై ఏకముగ ప్రవర్తించి వెంటనే సమీపప్రాంత్యదేశసమస్యల పరిష్కరింపవలె నని కర్ణను ప్రభుగారు సూచించిరి.

ఈజిప్టు సమస్య

ఎల్లెన్సే ప్రభుత్వగారి భావములు.
డిసెంబరు 2:—కెయిరోయందు ఎల్లెన్సే ప్రభువు సన్యాస సందర్భమున నిట్లు చెప్పెను. ఈజిప్టువిషయమై ఆంగ్లేయ విధానము ప్రభుత్వమునుండియు వికలముగ నుండెను. భావి విధానమును గురించి మన మాదుర్గా పడనక్కరలేదు. ఈజిప్టు సమస్య త్వరలో సరళముగ పరిష్కరింప బడును.

పాకి వాళ్లు

వి. యల్. కాశ్మీరీగారిట్లు వాయుచున్నారు.
క్రిందటి పర్యాయము చెన్నపురిలో పాకివాళ్లు సమ్మె జట్టినప్పుడు మనముపడిన యపఖలికనుజ్ఞాపకమున్నవి. వారు కట్టుకట్టినయెడల పురపాలక సంఘమునా రేమియు చేయజాలరు. క్రిందటికంటే సమ్మెవాసులు కార్మిక సంఘనాయకులసహాయ మే ముఖ్యకారణము గనుక పాకివాళ్ల కష్టసుఖములు విచారించుటవలసినది.

- (1) పురపాలకసంఘము పాకివాళ్లకు రూపాయికి 4 పళ్ల లియ్యవమ్మును మందరు. తలకొట్టికొలుచుటచే చాలతక్కువ వచ్చును. ఇట్లు చాలకాలమునండి జరుగుచున్నది. క్రిందటిసమ్మెలో త్యాగరాయచెట్టిగారితో చెప్పియుంటిని. కట్టి ఆన్యాయము జరుగకుండ మామట పురవాసులబాధ్యత అయియున్నది.
 - (2) ఈపాకివాండ్రు వారి వైయధికారులు బహుశచముగ చూతురు. ఎంతకాలమునుండి పనిచేయుచున్న వారినయినను క్రిందటిసమ్మె నాకుపెట్టి బాధించుచుందురు.
- ఈరెండువిషయములలో సరియైనవిచారణ చేయుట కొకసంఘము నేర్పరచి పాకివాండ్ర కష్టసుఖములు విని నివేదిక నిచ్చిన బాగుండును.
- నేను పాకివాండ్రు కొందరివద్ద తీసికొన్న సాక్ష్యములలో ద్వంద్వార్థముగా చెప్పినపని యర్థముగాక చేయలేకపోయినందుకును, నిరూపించబడనిపని చేయనందుకు ఎవరికెప్పులేకుండ బండి విరిగినందుకు, మొదలైన కారణములతో పాకివాండ్రు పని నుండి తొలగించినట్లు తెలియుచున్నది. జీతములు పంచివెట్టుచున్నందు వైయధికారులు లంచములు గూడ తీసికొందురట.

కొప్పలెను.

నెల 1 కి రు 25 మొదలు రు 200 ల వరకు జీతము పుచ్చుకొని పనిచేయుగల గుమాస్తాలు కావలెను. ధరావత్తు క్రింద సామ్య కట్టవలెను. అర్థరాస్తాంత్రతో దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను.

Z ఆంధ్రపత్రిక

(8271) పోస్టురాష్ట్ర నెం. 2:2, మదరాసు
అచ్చులూ నున్నది! కర్పూర సిద్ధమును!!

1922 సం॥ నవంబరు 25 తేదీ

మహాత్మాగాంధీ, శ్రీ రాం లకు

పటములు అందు అర్జునులు అతిథి లోకలవు. కొలది లు పంపి, నుండుగ క్యా రెండరులు రిజిస్టరు చేసుకో మాత్రమేనుండింప వలెను. బదులున్నది గాన

నెల ప్యాకింగు పోస్టేజి సహా 12 అణాలు, మేలురకం కస్తూరి, గోరొజనం, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్రూరం ధర సహాయముగ దొరకును.

తంబిలూనము: శ్రీ మ్ర రాజ్ అండు కో., 'కోలాకూర్' 256, చె నాబూర్ కోడ్, మద్రాస్

రాజ ప్రతినిధి వర్తమానము

కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభ్యులకు ప్రత్యుత్తరము
ఈ నెల 3 వ తేదీ ఉదయం 'పరిశీలకు' రీడింగుప్రభు దంపతులు కలకత్తా చేరిరి. స్టేషన్ వద్ద రోనాల్డుషే ప్రభుదంపతులు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. ఉచిత గౌరవములు జరిగెను. బెల్గంజీయనందు ప్రజలు ఉత్సాహముతో ప్రభువులకు స్వాగత మొసంగిరి.

కార్పొరేషన్ స్వాగతప్రత్యుత్తరము

3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభ్యులు రాజప్రతినిధికి స్వాగతప్రత్యుత్తరము సమర్పించిరి. అందరి ముఖ్యాంశము లీక్రింద పొందుపరచబడినది.

"మీరు ప్రతిసంవత్సరము నీలుచేసికొని కలకత్తాలో చాలకాలముండెదరని నమ్ముచున్నాము. వర్తకవిషయములందు భారతీయుల యొక్కయు ఆంగ్లేయుల యొక్కయు సహకారము మిగుల లాభకరముగ నున్నది. ప్రస్తుతము కార్పొరేషన్ వారు పురము నందలి నీటిపై మున్నగు విషయములందు ప్రజలకు అధికమగు సౌకర్యములను కలుగజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈసందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని మేము ధన సహాయము కోరినప్పుడు మీరు మామెడల సానుభూతి కనపరచెదరని నమ్ముచున్నాము. మీరు అసాధారణ మగు సామర్థ్యము ప్రజలకిగల రాజకీయజ్ఞులు. మీ పరిపాలనమునందు ఇండియా ప్రభుత్వపు ఉన్నతాశయములు సఫలము లగునని నమ్ముచున్నాము"

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

నాపక్షమునను రీడింగుప్రభు పక్షమునను మీరు నందనములు సమర్పించుచున్నాను. ఈ పట్టణ మందలి విశ్వవిద్యము, వర్తకము, పరిశ్రమలు, గ్రామము తూర్పు ప్రపంచము నందు ముఖ్యపట్టణ మనమాటను సూచించుచున్నది. ఈ పురి సంపద చరిత్రను భారతసామ్రాజ్యాధికారులు గమనింపకతప్పదు. రవ్యమగు యాత్రామును సందర్శించి, మీ విశ్వవిద్య అభివృద్ధిచూచి మీ వృద్ధయౌవనార్థక స్వాగతము పొందగల సంతోషాకాశములు నాకును రీడింగు ప్రభుకిని పలుమారు సంతోషించునని నమ్ముచున్నాను. ప్రపంచమునందు సుందరమగు పురములకు ప్రఖ్యాతికాంచినగరములలో కలకత్తా సర్వముకంటే రెడోగోడు హృదయ బ్రడ్డి ప్రాంతములందలి వింత కొలుపు సౌందర్య మెవ్వనిహృదయము కలగజేయును. ఈ నగర సౌందర్యమును సౌకర్యములను మీరు చక్కగ అభివృద్ధి పరచెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రస్తుతము వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కగ లేవు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును క్రిందపరచునని కూడ జోరముండెరి. సామ్రాజ్యకావనసభనా గట్టు చేయుట కంగీరించిరి. ఇట్టి ఆర్థిక పరిస్థితులలో మీరు కొన్ని క్రోత్తములు ప్రాంతీయ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవిషయమై రోనాల్డుషే ప్రభువుగారు తమ ప్రభుత్వసభ్యులతో కలసి ఆలోచించి తగువిధమున సహాయ మొనర్చుదని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమునారు ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి కొరకు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు వారి అభిమతింబుచున్నాను. మీ ఉద్దేశములు కొనసాగునని నమ్ముచున్నాను. విద్య, విశ్వవిద్య విషయములందు మీ సగము చక్కగ అభివృద్ధి చెంది యున్న ప్రపంచమునందు కలకత్తానగర మన్నితము మన ప్రఖ్యాతితో విరాజిల్లునని నమ్ముచున్నాను.

రాజకీయవిషయములు

నాపరిపాలనము క్రింద నీసామ్రాజ్యము, పౌరులు కొప్పు లాభములు పొందుదురను నమ్మకమును మీరు మీ స్వాగతప్రత్యుత్తరమునందు తెలియపరచిరి. మీరు నూతన అట్టివర్మకము కలదు. ఈనమ్మక ముండుటచేతనే, నేను గౌరవముగ ఉన్నతాధికారమును వదిలి ఈదేశమును పరిపాలింప నంగీరించితిని. భవవ్యయ నుఖముగ నుండునను ద్వైతము నాకుగలదు. నేను రాజప్రతినిధి పదవి నంగీకరించినప్పుడు ఇండియానందు అశాంతి అధికముగ నున్న విషయము గుర్తుకుదును. కష్టకరమగు నాఅధికారధర్మ నిర్వహణమునందు, మీరు నాయుడల ప్రకటించిన నమ్మకము, నాకు ద్వైతము ఉత్సాహము కలుగజేయును. రాష్ట్రీయకావనసభలో ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులగురించి రోనాల్డుషే ప్రభువుగారిట్టివల ముచ్చటించిరి. ఈ సందర్భమున ఒక మాట చెప్పట అవశ్యము. రోనాల్డుషే ప్రభువుగారిపట్ల నాకు

సంతూర్ణముగ విశ్వాసము నమ్మకము గలదు. నేను నాప్రభుత్వము వీరికి అన్ని విధముల సహాయ మొనర్చుచు సానుభూతి ప్రకటించుచుండెదము. కావున రాష్ట్రమునందు చట్టముల ఎడల గౌరవము కాంతి స్థాపించుటకై రోనాల్డుషే ప్రభువుగారు తగుచర్య పుచ్చుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను. ఆవసరమైనచో శాంతిస్థాపనమునకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తగుచర్యల నవలంబించి అన్ని విధముల మీకు తోడ్పడెదరని నేను వాగ్దాన మొనర్చుచున్నాను.

రాజకీయ వ్యాపార ప్రాముఖ్యము గల కలకత్తావంటి నగరములలో, ఒక రాజకీయకక్షకుడేదనవారు, భయపెట్టి నిర్బంధించి తనవలె ప్రవర్తింప చేయుట దుస్సహము. ఈ విషయమై నా అభిప్రాయములు పలుమారు ప్రకటించితిని. కలకత్తా ప్రజలు ప్రభుత్వమువారితో తోడ్పడి వారికి అన్ని విధముల సహాయము చేయుచుండెదరని నమ్ముచున్నాను.

మీ రొసంగిన స్వాగతమునకు తిరుగ వందనముల సమర్పించుచున్నాను. నా పరిపాలనము క్రింద భారతదేశపు విశ్వవిద్యము, దేశీయుల సౌఖ్యము అభివృద్ధి చెందవలయు నని నే నెల్లప్పుడు ప్రార్థించుచున్నాను.

నేల్సుయువరాజుగారు

వికానీరు, లాల్బారు, డిసెంబరు 2:—ప్రాంతీకీటుయందలి గంగానీవాగు నగరములో ఈ దినము మహారాజుగారు యువరాజుగారికి విందుచేసిరి. నగర ఆతిథ్యమునుగ నలంకరింపబడినది. 112 మంది విందుకు ఆహ్వానింపబడిరి.

మీరు మా సంస్థామును గౌరవించినందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుడను. 16 ఏండ్ల క్రిందట సుప్రసిద్ధులగు మీజననీ జనకులు మా సంస్థామునకు ఆరుదించియుండిరి. ఈలోపల భారతదేశము సంతూర్ణముగ మారిపోయినది. ఈమార్పు కంట్రీమేసా నాకు గోచరింపదు. భారతస్వదేశ సంస్థానాధిపతుల చరిత్రాంశపర్యపు కాజ్ఞాపక జగత్సృష్టి. స్వల్పసంఖ్యాకులు త్రోవోప్పి ప్రవర్తించినను, ప్రాంతీయదేశములలో సామ్రాజ్యపజలకు రాజభక్తి మెండు. మీ బోటి రాజకుమారుల సందర్శనా లాభముగా నీ రాజభక్తి బలపడును. భారతదేశపు వృద్ధయము రాజభక్తి పూరితమై రాజించుచున్నది. రాజీరెండు చున్నది. రాజసంకతి వారి రాక దేశమున కంతో మేలును చేయును. నగర మనోరమ్యము (పేరు, సంతోషము, ఉత్సాహము, స్నేహము, సద్భావములను కలిగియుండును. అని మహారాజుగారు యపశంసించిరి. అంతట యువరాజుగారు లేచి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

పురుకోట్లసంస్థానపు స్వాగతసందేశము

నవంబరు 19 వ తేదీని పురుకోట్ల సంస్థానమువారు యువరాజుగారికి స్వాగతసందేశమును తంతీవార్త చేసిరి. వేల్పు యువరాజుగారు తమకృతజ్ఞతను చెబుచు ప్రత్యుత్తరమును బంపిరి.

రాజభక్తులను రక్షించుట

పురుకోట్లప్రజలు రాజప్రతినిధికి తంతీవార్తను బంపుట పురుకోట్ల, డిసెంబరు 2:—నిన్న పురుకోట్ల పౌరులు రాజప్రతినిధి కిటు తంతీవార్తను బంపిరి.
"రాజభక్తులను సంతూర్ణముగ రక్షించెదరని మీరు దృఢముగా బలికినపలుకులకు పురుకోట్ల పౌరులు మీకు వారికృతజ్ఞతను చెబుచున్నాను. అతివారుల పాశములనుండి పురుకోట్ల రాజభక్తులను మీరుక్షేపవలయునని మేము చేసుచున్నాము. మా రాజుగారు మాదేశమునకు తిరిగివచ్చుటకు మీ రాంగీకముల వచ్చితిని తొలగించి మమ్ము గాపావలయును. విజాపనను బంపుకొనుచున్నాము."

పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

ప్రజలకు పారిశ్రామికపాఠశాలల గూర్చి తెలియజేయుటకు ఇటీవలపాఠశాలలో తయారైన వస్తువులు ఖర్చు కాగలం దులకును మాంటుగోడ్లోని లాల్ హాలులో 10 వ జనవరి 1922 ప్రాంతముల నొక ప్రదర్శనము నెలకొల్పుబడును. అభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారు దీనిని తెలిచెదరు. ఆయాపాఠశాలాధికారులు తమ ఖర్చుమీదనే వస్తువులను పంపవలెను. ప్రదర్శింపబడు వస్తువులన్నియు అమృతమునకు సిద్ధముగ నుండును. పాలగోటలోని అంధుల పాఠశాలలో తయారగుచున్న తివాచీలు గూడ ప్రదర్శింపబడును. (ప్రచురణసంఘము)

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు.

తెండ్రు కావలెను.

కార్పొరేషనువారి ఎడ్డుకు 1922-వ సం॥రం 10-1-1922 మొదలు 10-2-1922) నెలకు కావలసిన 125,000 పౌనుల డిలవరీ నష్టముచేయుటకు ధరల కట్టిన ఈ క్రింద చట్టముచేయబడిన వారివలన ఈనెల 10-వ తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు అగీకరించబడును. క్రిందితెలిపిన ఒక కవరులో అతికించి కవరుపైన డిలవరీ నష్టముచేయుటకు తెండ్రు అని వ్రాసి వంకవలెను. మాదిరిలు పెద్ద తెల్లసీసా బుడ్లు పేసి బాగుగా సీలుచేసి కంపుచు య్పా 500 లు ధరావత్తు కట్టవలెను. ఏ తెండ్రు బాతుని ధరలు అంగీకరించబడునో అదియు 1922-వ జనవరి నెల 10-వ తేదీ మొదలుకొని 1922-వ ఫిబ్రవరి నెల 10వ తేదీ లోగా వసూలుకాలం చిఫ్ సూపర్ టాడెంటు గారవలన, ఏయే తాళిముందు ఎన్ని పౌనులు డిలవరీ యివ్వవలెనని ఏర్పాటు చేయబడునో, వాటిని అంతయు సెంట్రల్ ప్రెస్ ప్రింట్ అయిన ట్రికెల్ లోన్ బేసికవద్ద, నిర్ణయకాలమునందు డెలివరీ చేయుటకు బద్ధుడౌను.

జయమొందిన తెండ్రుబాతుడు పై పరిశ్రుత ప్రకారము, తాను నోపేర్పుచట్టు తెండ్రులు అగీకరించిన 3 దినముల లోపున అగీకరింప వ్రాసి యివ్వవలెను.

బుడ్లును బాగుగా ఉడికించినప్పుడు, చెల్లెలైకి వచ్చుటకు వీలుగ నుండునట్లే, ముక్కలు భాగము వరకే వాటిని నిండించవలెను.

హెచ్చరికపట్టెము } సి. సింగరవేలు మొదలి
యవరాసు కార్పొరేషన్ } హెచ్చరిక
2 12-1921.

Table with 3 columns: Item Name, Quantity, and Price. Items include various types of rice, oil, and other goods with their respective prices in rupees and paise.

మానవుని వ్యవస్థాపనలు

గాంధీమహాత్ముడు ఎస్సీసీయేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధిలో, బొంబాయి అల్లరులవలన కానరావలసిన తాముచేసు కున్న ఏర్పాటులయందు విచిత్రముచేయవలసి నడిపిరి. మహా త్ముడును ఇతరనాయకులుగూడ ప్రజలను కాంతింప యత్నింపగ వారిమాట పెడచెవికట్టక బడెనని తెలియుచున్నది. ఇంతవరకును పూజ్యపంతులుగారు మహాత్ముడిట్లు తృప్తికలిపించెను. ఈముగియొక్క చర్యనుమాచి హిందూ దేశములందరు నవవ్యాముతోగూడిన కోపావేశులగుచున్నారు. కాని ఈకోపమునకు న్యాయమైన కారణ మేమిందలదా? బొంబాయి ప్రజలదిగమున నిజముగ నవవ్యాకరముగనుండిరా? ఆ ప్రజలేమైన ప్రత్యేకపు అల్లరివారా? అట్టి అల్లరులు వారిని నడుపుటకు తగినవిధానముగలు వారిలో లేనందున సంభవించెనా? ఈ వివరప్రశ్నకు తమ మహాత్ముడే యిచ్చినాడు. ఆగుంపులో సామాన్యపు ప్రజలకంటె తెలివి తేటలుగలవారున్నారు. ఈ తెలివి తేటలుగలవారే అల్లరిని సాగించినందున చెప్పవచ్చును. మహాత్ముడు తమగుర్తి ఏమనుకొనుచున్నాడో తెలియదు. తాము వివేకినియు అందువలన వివేకండుడగునని ఒక గుంపును వివేకమునకు తీర్చవచ్చునని తలచుచుండవచ్చును. కాని గుంపులో వివేకులున్నారా శుద్ధముగలున్నారా యను నదిగుంపుయొక్క నడవడికేమియు సంబంధించదు. ఏలన నే దాంతులకును పండితులకును యందుకవిచక్షుణ జ్ఞానము గుంపులకుండనేయుండదు. అనుభవజ్ఞానము వారందరినీ కలసి ఏకతీతగ నుండును. ఈవేళమున మొలలిడినదేక ప్రారంభింతురు. ఆయావేళము ముందర ఎంతెవేళయినను లొంగిపోవలసివచ్చే. కాని యీవేళ కులములము తమవివేకమును గొనియాడుచునే యుండురు. పూర్వము పరాసు విప్లవనాయకు లిట్లే జనసామాన్యమునకు వివేకము గరజ యత్నించుచు గరపుచుంటిమని తలచుచుండిరి. నిజముగ నాయకులే జనసామాన్యము ననుసరించి గాని వారు నాయకులననుసరింపలేదు. అట్లయ్యును తమ నాయకత్వమున అధికారము చలాయించుచుంటిమని తలచుచుండిరి. ఈనాయకులు నమ్మిక దానికిని చెప్పికదానికిని భేదము కనుపరచియు, వారి అధికారము వాటికొరకునున్నదిగాని నాయక ప్రభావములో లేదని రుజువుచేసియు, ఓరివివేకము వివేకముగాదని శాస్త్రము ఋజువుచేసిరి.

గాంధీగూడ తాను వివేకినియే యెంచుచున్నాడు. కనుకనే ఆయన ప్రజలను వివేచనలేకుండ తన ననుసరించవల కని పలుమారు చెప్పుచున్నాడు. కాని ప్రజలుమాత్రము ఆలోచనలేకుండ ఆయన ననుసరించుచున్నారు. ఏలనన వారు ఒకే ఆలోచనకల్గి విచక్షణజ్ఞానముతో ననుసరించజాలరు.

గనుక ఈమార్గతప్త ఇతరదేశములలో గాంధీమహాత్ముని పంటి వివేకకూనూర్చి కనుగొనబాలమని చెప్పుటతీతమొకై కాదు. ఆయనయందు మాత్రతీతమయిన గౌరవము ప్రేమయు యున్నను ఇట్లు చెప్పవలసినందుకు తన మా పణ నేడవలసి యున్నది. ఆయన ప్రజల నెల్లపుడును విచక్షణజ్ఞానము కలిగి యుండుడని యే ప్రార్థించుచుండెను. కాని తొలెటు చట్టమునకు పూర్వమా యన ఎక్కుడువివేకిగ నుండెను. సంవత్సరముక్రింద కూడనట్టియుండెను. ఇప్పుడో ఆదరయు మరచినాడు. ఇప్పుడాయన తక్కుజ్ఞానమే యుపయోగించుట తేదు. ఇప్పుడాయన సంఘమునకొక జ్ఞానమున్నదనే ప్రచులో మునిగియున్నాడు. హిందూదేశమున నొకయోగ్యుడున్న డని తెలిచి కృత్రిమరచిపోయినాడు. ఆయన విచక్షణజ్ఞానము లయి యుండుడని ప్రజల నెంతవేరుకొనుచున్నను, ఆయనకేక్రి యంతయు ఈరహస్యములోనే యున్నది. గాని యింతమాత్ర మున నప్రోక్షమొందవలసిన కారణములేదు. ఏలన యిప్పుటికాల ములో హిందూదేశము మహాత్మునివంటి ఆధారపురుషుని సంపూర్ణ ముగ జ్ఞానవంతులైమిగిలినందులయే అవకాశము. ఇట్లు చేయుటకు గాంధీపుట్టినపుడును, దేశమాతయొక్క లీలనాటికపర చుటకన్న బుద్ధిని సమాధానపరచి ప్రక్షింపక అనుసరించుటయే మంచిది. ఏలన మనజాతివంటి ప్రాజానామమెయ్యన్న బాతులకు బుద్ధిప్రాణమివ్వదు. ఇదిహాకియలేదు. ఇట్టిబాతులకు వృద్ధ విశ్వాసముమాత్రమే సోపానమై ప్రాణమివ్వక లిగియుండును.

సృష్టిలోని నానారూపములను, ఏకోనారాయణస్వరూ పమున మూర్తీభవించేయటకు, జగత్తుప్రయత్నించుచు, వద్దకుల, సంఘ, జాతి సామ్రాజ్యభేదముల నతిక్రమించి యిప్పుడు ప్రపంచమునంతట సంఘభవంపరయే మొదలిడినది. దౌర్జన్యము గనో, దౌర్జన్యరాహిత్యముగనో ఇదిసెకనుట మూలము నిశ్చయము. కాని యింతవరకు నట్టిసంఘభావమెచ్చటను కనుబడ కుండుట కోచనియము. పదిమంది మనుష్యులు గలసి సంపూర్ణ సంఘభావమున మెలంగుట చూడజాలము. క్రిస్తుయొక్క ప్రం దెందుగురు అనుచరులు సహితము సంపూర్ణసంఘభావమున

మెలంగజాలకుండిరి. పరీక్షాసమయమున తమప్రభువున వదలిరి. అట్లువారు చేయుచురని ఆయనకు తెలుసును. అయితే యింకొక సంకతి. ప్రపంచమున ఎందరు అవతారపురుషులు, ఎందరు కాంతివ్యాపకమహాత్ములుజన్మించిరి. కాని జగత్తుకు తృప్తి యున్నదా? ఒక క్రైస్తవో లేక బుద్ధుడో చాలకల్గిన్నస్వరూపుడైయును ఏకస్వరూపుడైన లీలామానమగ్రమని, పతాత్మకుని శ్రీకృష్ణుని సృష్టించిడి ఏలన ఎవరో ఒక్కపురుషుడే అయిన పక్షమున తక్కినజనుల నాజ్ఞాపించుటకు శక్తిగలిగియుండును. ప్రజాబాహుళ్యము ప్రపంచపరిణామమున మిక్కిలి పెనుకబడియున్నప్పుడట్టి పురుషుడు అజ్ఞానంపక ఎట్లుతప్పను. గాంధీ గారి, రుష్యాలోలేనికొ గాని తమంతతాము నిరంకుశులగుట లేదు. ఏరుమెట్టునుంచి పల్లమునకు ప్రసరించునట్లు జ్ఞానము మహాత్ములనుండి సామాన్యులలోనికి ప్రవహించును. అప్పుడు సోమరులును, బానిసత్వమున కలవాటుపడినట్టి సామాన్య ప్రజలును మహాత్ములను నిరంకుశులుగ చేయుచున్నారు. గాన మహాత్ములు నిరంకుశపరిపాలకులు గాక తప్పదు.

కనుక ప్రస్తుతము ప్రపంచ సమస్య యీతీతయొన్నది. ప్రపంచమున గొప్పనాయకుడున్నచాలదు. ప్రపంచమున సంఘభావమును నేర్పుటకు అట్టివాడొకరమే గాని అంతటితో చాలదు. మన మీప్రపంచమున సాంఘికాత్మను బయలు దేర తీయవలెను. ఇట్లుబయలుదేరిన సాంఘికాత్మయే క్రమమున బలపడి తుదకు జగత్తు తలపెట్టికంటుల ప్రపంచము సంఘభావ ముగామాత్రమే సాగగలదు. ఇట్టిసంఘమున బానిసలు అధికారులుగగాని, శురువులు శిష్యులుగ గాని యుండగూడదు. అది సమానహక్కులు గలిగిన సమష్టులతోగూడి దేశసామాన్యమునలే నుండవలెను. ప్రధమదశలో జగత్తులో నొకమూర్తి గాని, మహాత్ముడుగాని యుండవచ్చును గాని జగత్తు తానుతల పెట్టిన కార్యముమాడదు. తలపెట్టినసంఘము పూర్తియగునవరకు నొకదశనుండి మరొకదశకు క్రమముగ నడచుచునే యుండును.

అట్టిసంఘమునే హిందూదేశమిప్పుడు తలపెట్టియున్నది. ఈదేశభావిధితి యీసంఘముమీదనే యాధారపడియుండును. ఆసంఘమే ప్రపంచభావిధితిగూడ పరిపాలించును గాని అట్టి సఃఖ మెచటనున్నదియు, ఎక్కడినుండి వచ్చుచియు యేరి కిని తెలియ నశక్యము! (ప్రొద్దుబేరరు)

బందరు డి॥ మునము కొర్కులో

S. C. 842 of 21.
చిట్టా అంజయ్య:-వాది.
Vs.
వొడుగు వాగ్గు కల్లె గా:- ప్రతివాడు.
లిస్టుక ఒక బ్యాగవుగారివే ప్రతివాడు (వాయిదీ యిచ్చిన కోటాను వాది ట్రాన్స్ కనరు పొంది 5వరు నోటు మొత్తం ఆకలు పాయిదాలాగు 48-7-0 కు ప్రతివాడు మీద యీసెంజున దావా నాఖలు చేసివాడు సుదరు దావాను ప్రతివాడుకు సురుసులు చేయించినను ఆగియుండ లేక, 5వరు నావా 12-12-21 తేదీ నాయుదా అయి యున్నది ఆ తేదీకి ప్రతివాడు హాజరుకానియెడల డిక్రీ ఆవును.
చిట్టా అంజయ్య.
వాది.

కావలెను.

నెల 1 కి రు 100 లు మొదలు రు 500 లు వరకు జీతము ప్రచుకొని పనిచేయుగ ఒకంటు కావలెను. ధరావత్తు క్రింద సాముకట్టకలెన రెండుఅణాలు స్థావపుతో దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను.

X కత్రిక
(8271) పోస్టుభావ్య నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్రులకు మహాత్ముని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రు లెల్ల గు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను." మహాత్ముని కాంక్షను పూర్తిచేయుడు. తక్షణం పుస్తకముల గాన ప్రాయుడు.

- 1. గాష్ట్రీభాషాబోధిని (తెనుగు లిపి) మహాత్మాజీయొక్క పీఠికగలది. 0-1-0
 - 2. గాష్ట్రీభాషామంజరి 0-2-0
 - 3. హిందీబాలబోధిని 0-2-0
 - 4. మొదటినాచకము తెనుగు అర్థమునక 0-3-0
 - 5. రెండవనాచకము టిప్పుణముతో కూడా 0-4-0
 - 6. స్వదేశీగాఢము అర్థమునక 0-3-0
- హిందీప్రచారకార్యాలయము,
౧౧౩, బిగ్ స్ట్రీట్, కేప్లీకేసు, మదరాసు
(8279)

భూతదయ ! భూతదయ !

మో॥ క॥ గాంధీ

నేను మితవాదులకు వ్రాసిన లేఖను గూర్చి చెప్పవలసివచ్చినది. అందు మలబారులో జరిగిన విషయములు వివరించుచున్నాను. నాకు తెలిసి దెలియక గాని నేను వ్రాయలేదు. నా యెదుట నాకు వచ్చిన లేఖను బట్టుకొని నేను వ్రాసితిని. ఆ లేఖలను జూడ భూతదయయను మాట గానించదు. పంజాబు వివాదముల మించిన భూతదయ గన్పట్టినది. అప్పుడు వెళ్లగాని ఆ మలబారులో జరిగిన భూతదయల కల్లు, ఖైదీలు ఉపరితర దళ చచ్చిపోయిన వృత్తాంతమును విన్నప్పుడు తక్కిన వారి యన్నిటి కంటె వెక్కిరిసి పూర్వవిచ్ఛేదము గావించెను. హిందువులు ద్వేషముచే కన్ను గానకున్నారు. ఈ ద్వేషము తాము వివరంగముల కలన వృద్ధిచుచున్నది. మా పిల్లల బలవంతులగు మత్తెగ్గెట్ల జేయుటలేదని గాని భూతదయ గావించుట లేదనిగాని నేనను. కాని ఆయనాయకులగు మా పిల్లలవైగాని, నేరస్థులగువారి భార్యపిల్లలవై గాని పగ తీర్చుకొనుటకు నా మనస్సు ఒప్పుకొనదు. ఆ తప్పుచేసిన వారిని హింసించిన నాకు సంతోషముండదు. అట్టి ప్రత్యేక కారములు మానవవిధములైతే.

నేనిక కేమియు జెప్ప నక్కరలేదు. అంతటను కాంతి గావతనయె నేను గోరునది. ప్రభుత్వమువారి కేమిజేయుచున్నా? సంక్షేమ జేయలేంలే కత్తికొనమైన దేలయాయె? లేకున్న వారు తేలు గల పని దండాయను మా పిల్లలను హింసించుచున్న ప్రత్యేకము జేయుటయేనా?

పోనీ నిరాకరణ వాదు లే మా పిల్లలను ప్రభుత్వము వారివైకే లే నీటి అల్లరి ని ప్రారంభించి రుకొనుట. నాకు మా పిల్లల ఆగ్రహమును వృద్ధిజేసిరా? ప్రభుత్వమువారి వల్ల లభించుచుండ నేనైన అడ్డవెట్టుచున్నారా? ప్రభుత్వమువారు నిరాకరణవాదుల నక్కడకు వెళ్ళనిచ్చి మా పిల్లలతో మీ పిల్లలతోనుట పొడిగాదని చెప్పనీయు గూడదా? వారు తమ వాదానుకు భిన్నముగనుడి ద్రోహులైనవో వారిని వెంటనే కాల్చివేయవలెనని నన్ను నుండునటుల ప్రభుత్వమువారు చేసేవై కుదురవెట్టుకొనవచ్చును. అందరిని చంపి నిర్జనముగా జేయుట, మరణియొకదారి యుండ, నిరాకరణ వాదులు వెళ్లి కాంతి నెలకొల్పిదమని చెప్పుచుండనట్లు జేయుట యెంత భూతదయ, యెంత కరుణావిరహితమైన పని.

సమగ్రము కాన్యము కట్టమైనను నిరాకరణవాదులను అక్కడకు పోనిచ్చి మా పిల్లలతో వాదించుటకు తగిన పనుల జేసినవో, బయటంచెదరుని నాకంతకు ఆశగలను. వారియొక్క పరాక్రమ మెంత దుర్బీతమైనను దానిని మరణియొకవిధమున బాగుగ సత్కరింపవచ్చును.

మద్రాసు రాజధానిలో హిందువులు కాంత్యభివృద్ధి, యత్నించుటలేన మా పిల్లలవైకరుణ జూప నేను గోరుచున్నాను. ఎవరో కొందఱు తప్పుచేసి రేని, ఆ జాతివాండ్లని ఖండించుమని వారి వలెను చెప్పుటలేదు. వారు గూడ మోయకలసిన భారము గలదు. వారు మా పిల్లల స్వభావ మెరిచియు, మంచివానినిగ జేయ నుచేతు కలించిరి. అందుల కిప్పుడు మన మనుభవించుచున్నాము. వెనుక నుండు ఆలోచనలేకుండ, మా పిల్లలను కనికరము లేకుండ, ఆ పిల్లలనును అణగారిన కలసినదే యని మనమనరాదు. మా పిల్లలు గావించిన భూత కృత్యముల వలన యిస్లాము మతమున కెంతయేని విపత్తుగల్గెను. హిందూ మతస్థులు సమంతము మా పిల్లల చావవలసినదే యని కోరుటవలన యిస్లాములో బాటు సమముగ్గొంగును నొందుదురు. బలవంతులగు శ్రీని చెరుచుటగాని, హత్యచేయుటగాని అసలే తప్పు. అట్లుచేసినవానిని బ్రతికియుండగా చర్యలు వలచివేయుటగాని, వారి శ్రీలను చెరుచుటగాని, మిగిలినవాని హత్యము జేయుటగాని అంత కన్న నెక్కువ తప్పుగును. వారు తాము రాగాజేతులవలన ఆ సమయములో పట్టు జేసితిమని చెప్పుకొన గూడ దేమోనాడు తెలియదు. పత్రికలలోనుటకై జేయువాడు జెప్పు పరిహారము ముందు? హిందువులు మా పిల్లలు చావవలెనని ఆసక్తికొని, దయకు, ఓడ్డయరు కృత్యములను సమర్థింపకుండెదరుగాక ! మా పిల్లలను బెదిరించి అవమానము జేసేతిమేని, సరే మైదేలుబద్ధమును, జెరలం దయగు గారలు, యెవో తప్పు జరిగెనని యూహించి భయముతో పంజాబులో గావించిన భూతకృత్యములను సమర్థించుట గాదా? ప్రభుత్వమువారు మలబారు అల్లరుల భూతమును తగ్గించకుండ జేయుటకై, హిందువుల ఆగ్రహమును అండగైకొనుచున్నారు. కాన మలబారు లో నున్నట్టియు, మద్రాసులో నున్నట్టియు హిందువులు జాగ్రత్త నుండురుగాక !

భారతీ ద్వారకుడు

రీడింగు ప్రభువు నూతనముగ భారత దేశమునకు రాజ ప్రతినిధిగ వచ్చినతోడనే తేసినపనియేమి? గాంధీతో సంభాషణమును గోరెను. గాంధీయొక్క చర్యలన కొందఱు బ్రిటిషు ప్రభుత్వోద్యోగులు రాకుంట్లందు నిర్దురబోవుటలేదు. గాంధీని రీడింగు ప్రభువునకును, జరిగిన సంభాషణ మేమియు తెలియలేదు. కాని ఒకరి నొకరు దెలుసుకొనగల్గిన మూలము తెలియుచున్నది. ఆ తెలుసుకొనుటవలన గాంధీ జెప్పినటుల అనుయాయులగు నిరాకరణవాదుల ప్రచారమున కేమియు లోపము గలుగలేదు. ఆయన నాయకత్వము కింద గతవత్సరములో లక్షల కొలది జనుల విరేళన, స్త్రీలను గట్టుటమోని, స్వరాజ్యభావము రాట్టుములో అంతర్లీనమై యున్నదను తలంపుతో, నానూలుతో నేసిన గడ్డలనే ధరించుట మొదలిడిరి. ఇంతియ కాక వాతాయ పతాకముపై రాట్టమే జాతీయచిహ్నముగ నేయబడెను.

భారతదేశములో గడచిన యేడుమాసముల నుండియు జరుగుచున్న సంగతులు యీ రోజులలో వెక్కడను జరిగి యుండవు. అనుకోనిటులనే గాంధీ నిరాకరణోద్యమ కార్యక్రమమునకు ప్రాతినిధ్యము సంధించెను. ఆ మెరికాలో 18 వ శతాబ్దిలోను యుండియూ 20 వ శతాబ్దిలోను (టోరీలు) ప్రతిపక్షము ముందుకు వచ్చిరి. కాని యీ దేశములోని లక్షల కొలది ప్రజలలో 1876 వ సంవత్సరము నాటిభావ ముదయించెను. ఆ మెరికాదేశస్థులకు హాస్యాత్మక అదాముగారల ఆదర్శమునకంటెదియే వీరలదియు గూడదు. కాని పద్ధతులలో మాత్రము భేదముగలదు. పరిపాలకులకు సావనములో సహాయము జేయుమని తిక్కెరించుటయే మైన్యము జేర్చుట. నిరాకరణవాదులందఱును అహింసా వృత్తిబద్ధులై యుండుటయే, ఆయాధముల యుపయోగమును తొలగించుట. ద్వేషముననే ప్రేమ వచ్చును. గాంధీ యేమని చెప్పుచున్నాడు? "నాకు శక్తి యున్నను నేను మీపైకి చేయినైతను. నేను బాధను బొందియే మిమ్ముల జయింప జూచుచున్నాను. మేము ఆనాభూమిలో ధైర్యము జూపుట అసంభవము. మా కింకను ఆర్యాత్మికబలము గలదు. ఆబలమును వృద్ధి జేయుటయే నాపని."

ప్రజావిధేయత

ప్రజలందులకు తమ సమృద్ధి నన్యుతముగ జూపిరి. అది సామ్యముల కర్మముగాలేదు. ఇద్దరు స్వాములుజేరి, తమ అహింసా ప్రతిజ్ఞను భావకముజేసి, 30 వేలమంది గుంపును అల్లరి లేకుండ పంపి వేసిన సంకల్ప నిజమైనది గలదు. నిరాకరణవాదులు నిష్పాధింప బడిరేని సమర్థింపు కొనరు. వారనుస్థించునది సత్యాగ్రహవ్రతము. వారు శాశ్వతసత్యమునే యెన్నికష్టముల బడియైన గ్రహించెదరు. ఇదియే నిగ్రహమునకు పట్టుకొన్నట్లు. దాని నెట్టి పనులమైనను నాశము జేయజాలదు.

సహకారము జేయనిది విరేధియైతే. అసగా జాతీయ నాయకులతో సంప్రదించునూకారమనియర్థము. ఈ అసహాయోద్యమమునకు సామ్యతాసామ్యములు గలవు. ఇందువలన పరాధీన దేశమునకతీతమైన గూతనభారతదేశమును నిర్మించుట యగును. అందు 30 కోట్లరుండి ప్రజలను బానిసలజేయు విషము లన్నియు నాశము జేయబడును. ఇందువలన భారతదేశమునకు నూతన కర్మయోగముగల్గును. పంచాయితీకోర్టులు, గ్రామనిర్మాణసంఘము, నూతనపాఠశాలలును, భారతపరిశ్రమలపునర్జీవమును జరుగును. ఇన్నియేల, నిన్ను జాతులకు నూతనజీవనము మంచి జీవనము, జీవనాధారము కల్పింపబడును.

భారతీయులు సావనలతో సహకారము జేయకుండుటకు తిక్కెరించుటయే చెప్పవచ్చును. కాని చెనును తిక్కెరించి మంచిని గైకొనుట జరుగుచున్నది. ఇందుచేతనే భారతదేశములో చర్యయగ ప్రారంభమైనది. అదియే అసహాయోద్యమములోని మంచివిషయము. అదియే గాంధీ యుద్యమమున కంతకును సంపూర్ణ విజయము

ఇట్టిబలమైన నిరాకరణోద్యమము, ప్రపంచ మెప్పుడును జూచియుండలేదు. అట్టి యుద్యమము జయముగావించినవో భావి సీతి యేమగునో ప్రపంచ మాహింపవచ్చును. అన్నివిషయములలోను పనులను నిశ్చయింపబడును. శ్రీస్తు చెప్పినటులు, ఈచెంప గొట్టిలే, ఆచంపతిగును, అనుతత్వము పూర్తిజేయుటయగును. ఇందువలన మానవసంకీర్ణము గల్గును. మోలకు దేవునకు సరసలి నీయనక్కరలేదు. ఆ జేవుడు దేశములోని మంచిమంచి మనుష్యుల జంపితిమను. పిల్లలను జంపును.

బ్రిటిషు అభిప్రాయానుసారము గాంధీ యుండియూ ప్రభుత్వమునకు బలవద్విరోధియైనను, ఆయన యొప్పుకొననట్టి రాజ

(దోహియైనను, ఆయన ప్రభుత్వము వారికిని, ఆయనములతో తిరుగుట నాకిని మధ్యనుండును. బ్రిటిషు వారానూరులన్నును, అప్పుడప్పుడు అల్లరులు జరుగుచున్నటుల వివరముచేయుండును. భారతదేశములో తిరుగుబాటుకన్న వెక్కిరింపు జరుగుచున్నది. ఇప్పుడక్కడ సీజులు జేయు యుద్ధకమమునకు, శ్రీస్తుయుద్ధకమమునకు సంరంభము జరుగుచున్నది. సామ్యత్వము యేసుచెప్పబోధలు ఆచరణయోగ్యములని సిద్ధాంతికంచుభిక్ష తీయుల కనిపెట్టియున్నాడు. గాంధీ పుట్టుకతోనే నాయకుడు. ఆయనతో నన్ని జాతులవారును, రకములవారును యేకీభవించెదరు. ఈ లక్షలకొలది శ్రీ పురుషులు, స్వాతంత్ర్యమునకై యెక్కువ పోరాడుచున్నారు. వారి యుద్యమము స్వతంత్రభారతమే. భారతదేశ మట్టి పద్ధతులచే స్వాతంత్ర్యమును బొందేనేని ప్రపంచ మంతయు స్వాతంత్ర్యమును బొందెనని చెప్పవచ్చును. (న్యూయార్కు-పత్రికనుండి)

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు

తెండ్రు కావలెను

కార్పొరేషనువారి ఎడ్లకు 1921-వ సం॥రం డిశంబరు (10-12-1921 మొదలు 10-1-1922) నెలకు కావలసిన 55,000 పానుల గోద ము పొట్టు సప్లయచేయుటకు ధర కట్టిని ఈ క్రింద చేవ్రాలు చేయబడిన వారివలన ఈనెల 10-వ తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు అంగీకరించబడును. ప్రతి తెండ్రును ఒక కవరులో అతికించి, కవరుపైన 'గోద ముపొట్టు సప్లయ చేయుటకు తెండ్రు' అని వ్రాసివేయవలెను. మాదిరిలు పెద్ద తెల్ల సీసా బుడ్లలో వేసి, బాగుగా సీలుచేసి వంపుచి, రూప 500 లు ధరావత్తు కట్టవలెను. ఏ తెండ్రుదానిని ధర అంగీకరించబడునో అతిడు 1921-వ డిశంబరునెల 10-వ తేది మొదలుకొని జనవరినెల 10-వ తేది లోగా వశువుల కాలల చీఫ్ సూపర్ టెండ్రు గారివలన, ఏయే తారీఖునందు ఎన్ని పానులు గోద ముపొట్టు యివ్వవలెనని ఏర్పాటు చేయబడునో, వాటిని అంతయు సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన ట్రివెల్ యన్ బేసిక్ వద్ద, సిర్లయ కాలనీమండలం దెలివరి చేయుటకు బద్ధుడౌను. (3270)

జయముండిన తెండ్రుదారుడు వైషరత్తుల ప్రకారము తాను నడచుకొననట్లు తెండ్రులు అంగీకరించిన 3 దినములలోపల పిడచబడిక వ్రాసి యివ్వవలెను.

పాల్వకిపార్లమెంటు } సి. సింగారవేలు
మదరాసు కార్పొరేషన్ } మొదలియార్.
1-12-21 } పాల్వ లోకము.

"కత్తకట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పాడును గలవి. సాగవైనవి.
1-కి రూ॥ 4-కి 0.

దజను కొనువా:కి 1టి ఉడితము పోవేతీఖర్చులువేరే.
వలయువారు అడ్డరతో ఒకరూపాయి
అడాపు పంపవలెను. బి వెంకటేశ్వర్లు అండుకో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
వెద్రాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వెద్రాపురం.

3-67 **హరికథ**
లోకమాన్యుని చరిత్ర జీవితము

ఇహ పరి సాధనము

ఆంధ్రదేశమున: ఖుషుఖులు నివరతే వ్యప్తమైనది.
(గంభీర రైలు: చె. వెంకట్రామయ్య, దా. వెం. నరసింహారావు,
పోస్టుఖర్చులుగాక, ప్రతి 1-కి రు 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0
వలయువారు దా. వెం. నరసింహారావు,
రాజేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా

యావద్భారత కార్యకర్త సంఘము

రూరియా, డిసెంబరు 2:— నిన్నటిదినము సమావేశమైన యావద్భారత కార్యకర్త సంఘము సమావేశములో చివరగా...

మదరాసు ప్రతినిధి ఇ. యల్. ఆయ్యంగారు తీర్మానము నామోదించుచు మదరాసు కేంద్ర కార్యకర్త సంఘములో...

భారత జాతికి స్వరాజ్యము జన్మస్థాతృత్వము. విరోధియగు భారత కార్యకర్తలు, లక్షమంది రయిలు పనివాండ్రకు...

తమ మీద నుండేను నిర్దేశములను దండకాసనములను తొలగించి, దేశమందలి మొదలు సాంఘిక పూర్వాచారములను...

గనుల పరిస్థితులు.

గనులలోని పరిస్థితులను ఖండించుచు రాజీ గంజ రాక్షసి బాగుగని యందలి స్వామి దర్బారునందగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి...

రాక్షసిబాగుగనుల యజమానులు లక్షాధికారులై, కోటి క్వరలగుచున్నారు. బాగుగనుల పనివాండ్రు గుహలలో తినుటకు పట్టెడుకూడు...

స్వదేశీ వ్రతము

సావిత్రిదేవి ప్రత్యేకముగ కుమారు 1000 మంది కార్యకర్తలను జేర్చి వారికి స్వదేశీవ్రతమును ఉపదేశించెను.

మధ్యాహ్న సమావేశము.

మహాసభ తీర్మానములను సమావేశమయ్యెను. గనుల పనివాండ్రు ఆధిక సంఖ్యావలగ సభకు విచ్చేసిరి. భారతగనుల యజమానుల సంఘమువారు గావించిన తీర్మానమును వీరు ఖండించి...

కార్యకర్తల వీరెందు తీర్మానములను తీవ్రముగా నాటేపించిరి. ఈ కార్యకర్తల మహాసభకు వెళ్లిన సాహసీనినందుకు కొన్ని గనుల ఎజమానులు...

హిందూదేశమును గుఱించి ఛేదించారి అభిప్రాయములు

హిందూదేశములలో పరాసువారికి ఆసక్తిగలదనుటకు వారివారాప్రకటనలో నిమిషము మైత్రాయబడుచున్న దిద్దుత్యాసములే సాక్ష్యము. ద్వైవాలియనువాదప్రకటనకే ప్రత్యేకవ్యాసము ఇండియానుగూర్చి వ్రాసినది. గాఢమహాత్ముడు వెద్దెలగుడ్డపెట్టుకొని సాహాయ్యముతో నున్నట్లుకథాగ్రాహిగాడ చేసినది. ఫోటోగ్రాఫ్ ఎంతలాభాయోగ్యముగ నున్నన వ్యాసములలోని హిందవపరిస్థితుల నున్నవియున్నట్లు గమనింపబడెను. కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఇండియాలో విపరీతములు జరుగుచున్నవని వ్రాయబడెను. ఒకస్థిగఁ బయలుదేరినాక. ఆయన నామహాత్ముడు మహాకార్యులు జేయుచున్నది. ఆ నునే గంధి. ఆయనయనుచుంబంద రాజనకు 'మహాత్ముడ'ని నామధేయమిడిరి. ఆసిద్ధుడు పరిపూర్ణ నొందినయాత్మగలవాఁడు. కొంతకాల మార్గబుదిభాసాలో నున్నవాఁడు ఇప్పుడు శత్రువులైన యాంగ్లేయులకు యభ్యంతరముల జయించి తన చిరకాలాశయమైన హిందూ మహాత్మునియ సమైక్యము సంపూర్ణిచెను. ఈ ఛేదించారి చక్కని హేళనతో గంధిగారిని రీడింగ్ ప్రభువును పోల్చుచునది "గంధిగా కొకనుహాళికి. ఆయననుత్రోసివుచ్చుట సంభవము. రాజరత్నినిధి తనవైపునకు తిప్పుకొనగోరవచ్చును గాని గంధి అంత మాత్రమున తోపిపడువాఁడు గాఁడు. ప్రసిద్ధికిన న్యాయపాది యయ్యును తన ఆశయమున రేపేర్చుటకై వృత్తిని త్యజించి, వీధివానివలె నుడు, లభించి అన్నము, పండ్లు పాలుమాత్రము భుజించియున్నను. తనవంట తానే చేసికొనును. గంధివలెనే ఒకప్పుడు వ్యాయవాదియై ధనమార్జించి గొప్పపదవికెక్కిన రీడింగ్ ప్రభు. గంధి స్వయముగా మామిళాలో మాట్లాడి వారిని కొంతిజేయుచుని కోరియుండవచ్చును. పరాసుప్రతిక చివరవానినెవము సరియైన వార్త తెలియజేయున వ్రాసియుండును. మిళాల కాంతింప జేయుటకు అధికారలకును ప్రత్యేకము తిరుమాటలాడు నరంకుశాధికారియైన విల్లింగ్డన్ ప్రభువుకును గాఁగిరి సహాయము రుచింపలేదు. పరాసుప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: కడచిన విప్లవములవలెనే మామిళావిప్లవముగూడ ఫిరంగులు మొదలైనవానితో నడుగుదొక్కవచ్చును. కాని హిందూ మహాత్మునియలు తమలో భేదములగల్గించి: క్రమముగ ఆంగ్లేయులు జయించుటకు తమమూర్ఖత్వమే కారణమని గ్రహించిరి. ఇది ఎన్నటికిని మరచజను" ఇప్పుడు హిందూమహాత్మునియ లేక మయిరిగాన వారి దేశమాతనుగూర్చి వాతయాశయములు నెరవేరుటకు ఓర్పుతో ముందుకు చూచుచున్నారు. (బొంబాయి కాలిక్ట)

ఇంగ్లండు ఆఫ్ఫిసియల్ మైత్రి అభివృద్ధియగు గాక అని ఆఫ్ఫిసియల్ అమిరు గారు జాబ్బి సాగ్వోమనకు తంతివార్త పంపెను. గర్ హెన్రీదామ్యుగారు యీనెల 4వ తేదీ సరిహద్దులు దాటి ఇండియా చేరెదరు.

కాల్ గెనుసభకు వెల్లెనందుకు పనులలో నుండి కొందరు గనుల పనివాండ్రు తీసివేసిండుకు గనుల యజమానులు తమ పక్షాగోరకలెను. అట్లు చేయనిపక్షమున గనుల పనివాండ్రందరు సమైక్యిట్లు లయును. నేను సమైక్యనాయకుడనుగా నుండెదనని మిల్లరుగారు చెప్పిరి.

నిన్నటిసభలో మొత్తముమీద 25 తీర్మానములు గావించబడెను. కార్యకర్తల యజమానులు వాసుహములను కట్టించి ఇయ్యవలయు ననియు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కార్యకర్తలను ద్రోహులను బరిగ్హాము కర్నాటక మిల్లులలో జేర్చుట కేవలము న్యాయవిరుద్ధమనియు- జీవితాంతరాతిరేకకార్యకర్త మహాసభవారి తీర్మానములను భారత ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించకపోవుట కోవనీయమనియు తీర్మానము లంగీకరించబడెను. భారత నావికల కొక జాతీయసాధకాలను స్థాపించవలయును. కూలివారిద్ద ఇన్స్పెక్టరుపనిచేయుట్లు యజమానులు ప్రత్యేకమును వ్రాయించుకొనుటయు, నిష్పంధముతో పనిచేయుచుకొనుటయు కూడదని తీర్మానించబడెను. వేరొ తీర్మానములో మదరాసు తపాలాబల్కెటల కవ్వనికి సానుభూతి గనబరపబడెను.

అంతట మహాసభ ముగిసెను. ఈసభకు వెల్లెనందుకు ఒకగనిలో పనినుండి తీసివేయబడిన 5 గురు కార్యకర్తలు తిరిగి చేర్చుకొనబడిరి.

అసహాయోద్యమము

ధార్యులల్లదులు

ధార్యులల్లదులలో శిక్షించబడిన 25 మంది నేరగులు అపిలు చేయవచ్చు నని బొంబాయి హైకోర్టువా రాజ్జాపించిరి. జానినుమీద నిందితులను వదలుటకువీలుగాదని న్యాయమూర్తు లభిప్రాయపడిరి.

మద్యపానమువిషయమై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నిబంధనలు

(పజలు మద్యమును విపరీతముగ తయారుచేసి విశేషముగ విక్రయించుచుండ చేయుటకును పానానకులు పరిమితి లేకుండ త్రాగుటను లెగ్గించుటకును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నూతన నిబంధనలను గావించిరి. కల్లు సారాయి అంగళ్లలో మూతమే పెట్టెదగును. అంగడివాడు ఒక వ్యక్తికి ఎంత విక్రయించవలెను అను సమస్యలు పరిష్కరింపబడినవి. ఇంతవరకు కల్లు అంగళ్లవారు ఒకటినుండి ఆఱుసేసాలవరకు ఒక వ్యక్తికి విక్రయించవచ్చును. పురుషులలోను మునిసిపలు పట్టణములలోను ఇవిమీదట ఒకనికి ఒక సీసాకంటే మైగా విక్రయించగూడదు. పట్టణేతరభాగములలో అంగళ్లు రూముగ నున్న స్థలములందు ఒక మనుషానికి 3 సీసాలకంటే మైగా విక్రయించరాదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు శాసించిరి.

కడపనిర్బంధములు నాయకులకు శిక్షలు

కడప, డిసెంబరు 5:— కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ చౌదరి (నందివెలుగు) పిట్టాట్ల హనుమంతరావు (గుంటూరు) నూరి గోపాలకృష్ణశర్మ (నూజివీడు) గారలకు 2-వ తేదీని రాయచోటి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఆశ్రేసి మానముల కఠినశిక్షను విధించెను. 8 వ తేదీ గురువారము నాడు వారిని వేలూరుకారాగృహమునకు దీనికొనిపోవచ్చును. మేజిస్ట్రేటు శిక్షలనువిధించినప్పుడు దేశభక్తులు కాంతచిత్తులై, ఉత్సాహవదనము గలవారై యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు అని కడపవిలెఖకు లొవార్తను బంపించున్నారు.

మాపలాల విప్లవము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు క్రకటనము కల్లికోట, డిసెంబరు 5:— అయోమార్గమునకు తూర్పుదిశయందు పోలిసులు తిరారు, తానూరు మధ్యస్థలమును వెదికి చూచిరి? జేతనంతయు కాంతియముగ నుండెను. మేలత్తూరు ప్రక్కన మాపిలాల సంఖ్యాకులు వైవిధ్యము లోబడిపోవుచున్నారు.

మాపిలా నేరస్థుల చారణ

ప్రత్యేక న్యాయస్థానమునం దీదము కుల్కూల్కూరు గ్రామకరణ మింటిలో సర్కారు రికార్డులను తగులబెట్టిన 24 మాపిలాలు, ఒక తియ్యమిడి శేసుల విచారణ తీర్మానమయ్యెను. తీర్పు చెప్పబడెను. అన్యాయముగ నిప్పటించినందుకు 24 మందిలో ప్రతయొకనికి 5 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష, శాసనవిరుద్ధముగ సమావేశమైనందుకు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. రెండు శిక్షలుకూడ జరుగును. 25 వ నిందితుడు 14 ఏండ్ల ప్రాణముగల బాలుడు గాన అతనికి అన్యాయముగ నిప్పటించినందుకు 6 కొరడాదెబ్బల శిక్షయు, శాసనవిరుద్ధముగ సభచేసినందుకు 6 కొరడా దెబ్బల శిక్షయు అధించబడెను.

ఇతరకేసులు విచారించబడుచున్నవి.

ఇందువలన గ్రామపంచాయతీ నేర్పాటు చేసిరి. దేవాలయ భూముల నిదివరకు అనుభవించుచుండిన వారివలెను ఆ భూములను పంచాయతీవారి పాలన కచ్చినారు. ఈ సందగ్ధమున 2 వేల మందికి సంతర్పణ గావించబడిన దని యొకర వ్రాయుచున్నారు.

కడచిన నెల 25 వ తేదీన సాయంత్రము 7 గంటలకు బంధుగుల నారాయణ మూర్తిగారి యజమాన్యముక్రింద అసహాయోద్యమసభ సమావేశమయెను. శ్రీమాన్ కోవెల శ్రీరంగచార్యులుగారు అసహాయోద్యమమును గురించి ముచ్చటించిరి. అనంతరము అధ్యక్షుని ఆంధ్రోపన్యాసముతోను, విదేశవస్త్రదహనముతోను, రాత్రి 9 గంటలకు సభ పరిసమాప్తి నొందెను.

శ్రీమద్వ్యవహారము

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారిచే

నాంధ్రీకరింపబడిన

ఆయుర్వేదవైద్య గ్రంథములు

1 మాధవగిదానము రోగనిదానములం దెలుపు గొప్పవైద్యగ్రంథము తెలుగు 8-12-0

2 అర్కవక్తాశము ప్రతిమూలికనండిము "అరఖుల" దీయట కుపాయములు తెలుయును. 2-8-0

3 ఆయుర్వేదపరిభాష 1-14-0

4 రసవదీపిక రసశాస్త్రములను బోధించును. 1-14-0

5 వధ్యావధ్యము ప్రతిరోగములకు హితములగు వధ్యావధ్యములను తెలుపును. 1-4-0

6 బేషజకల్పము 1-4-0

7 విషూది - కలరా మరియు 0-1-0

8 ధన్వంతరి ఛాయాపటము 0-4-0

పోటీజ ప్రత్యేకము

ఆయుర్వేదాశ్రమం

గ్రంథమాలాకార్యాలయము

41, ఆచారప్పన్ పీఠి, జి. జి. మదరాసు.

తంజివిలాసము : (సా)

పండిట్ - మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావదనుగు

లోకామయహర

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుణకారియగు వైద్యవృక్షము శోకాతి లేదని భారాశముగా చెప్పుచున్న పిటిలో ఆవైద్యకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు గావున అప్పుడు పుట్టిన కున్న మొదలుకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంశయానులేక నేపించవచ్చును. ఈ మృతలు 2 నుండి 5 రకు తాంబూలముతో గాని లేక పట్టి నోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన ఎడల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చికిత్సలరహిత జ్వరము నులేరియోజ్వరము కీరము కారము, దగ్గు, కడిగెను వరముల నొప్పి ము హీనక ఇంపు ఎంజా క్షేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను దగ్గురకు రానియ్యదు. బబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన కక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకచోట కూర్చుండ ఈ నీన గుమస్తాను వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు భూషాస్త్రీలు కూడ ఈ మృతలను నేపించి గుణమును పొగడుచున్నారు. 250 మృతలు గల సీసా 1-5 తెలుగు 0-4-0

150 సీసా మొదలు 5 సీసాల వరకు పోటీజ 0-4-0 ఒకేసారి 6 సీసాలను తెప్పించిన పోటీజతో యు 1-8-0

12 సీసాలు " " 2-12-0

25 సీసాలు " " 5-2-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల

(801-594)

మై నూ గ

తంజి విలాసము - పండిట్ మై నూ గ.

తాళిసాదిచూరము

(కార్తీకధరసంహిత)

తాళిసాదిచూరము ముద్రాపకములకు బలమిచ్చును.

దగ్గు ఎగరూపిరి రోగమును బోగొట్టును.

తాళిసాదిచూరము ముద్రాపకముతో కూడిన జ్వరమును, వాంతులను, అతిసారమును బోగొట్టును.

తాళిసాదిచూరము క్షయరోగములో మిక్కిలి యుపయోగకరము

తాళిసాదిచూరము ప్లేహము, గ్రహణిరోగము, పాండురోగములను బోగొట్టును.

తాళిసాదిచూరము చిన్న పిల్లలకు తరుచువచ్చు జలుబుల దగ్గుల బోగొట్టును.

తాళిసాదిచూరము గర్భిణీస్త్రీలకు వచ్చు ఆరుదిన, వాంతులను బోగొట్టును.

తాళిసాదిచూరము గొంతుక రాచుకొనిపోవుట, స్వల్పరహితము మొదలగు గొంతు సంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు. (సామ)

చూరము 10 కు 1-8-0

పేజెట్టు 50-కి 0-8-0

మొనడింగు డైరక్టరు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫార్మసీ, లిమిటెడ్, 19 హార్నిరోడ్, మూటురోడ్, మదరాసు క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆకర్షకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలముగ కరము ఇది చూచుకొనుటకు కారకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవునవలెయు, నులప మైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప సర్దిపీకలులను పొందినది. తెలు 1 రూ. ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆచార్య శారదాచార్యులకు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లెట్టు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకల్పము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు కలయువారు 2 గున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాత జ్యోతిషవిద్యాలయము.

7868 వీడనగం, వికాటపట్నం, బీల్గా

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆశూర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగదక్షిణ హస్తాలనునూ, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మండ్రకాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక తమాములు విశిష్ట విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, ఉపమాతో నమాధియగుట, కరీరములేని తెలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగల రుని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనితెలు రూ 4-0-0 య. (2118-688) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా

KASHMIRA OIL
THE IDEAL HAIR OIL

మిక్కిలి వున్నదేమగు యిండియా తోమనందు మెదడునకు చుట్ట గలగుట మనుమాంద్యము కడలుటకును భావకేక్తి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకలు తిరుగుతూ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును పులిప్రకృతుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్)

తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తిని తలమానేయందు కలవు. ముందును పోగొట్టును. కిరోజులకు వట్టు వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. కని మొండ గుటుకుల కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలమానే అన్నిటిలోనూ శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెద్దవారికి మనోహరకారము మొనరిం చినది.

నేడు వీని నుపయోగించుచుండు.

తెలు ఒకబుడ్డి 1-0-0 2. పి. చార్జ్ 0-5-0 అణాలు. మాదుబుడ్డు 2-10-0 2. పి. చార్జ్ య 0-12-0 అణాలు

సోల్ ఏజెంట్లు. 2. పి. చుణియార్లకు కమిషను యు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు తెమికలు కంపెనీ.

155 నమ్మావనీడు, బొంబాయి.

D 126 W 100.

మలయ చందనము.

గనేరియా

వధ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు. ఎటుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల పెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. శ్రీలకు కునుకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోధము.

దబ్బీ 1-5 తెలు 2-4-0

1 చందినీ (మలయచందనమున కనుపానము) టెన్సు 2-0-0

1922 కేలండరు 1922

రంగుల చిత్రపటము. ముద్రలు మూటగట్టుచున్నది. వారములు తెనుగులో నున్నవి. తెలు 1-5 0-8-0, దశను 2-0-0. పికటి కావలయువారు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. నాలుగింటికి తెక్కుర కోరువారికి పోస్టుచార్జ్ అధికమగును. ప్రతియింటి నుండేతగినది. కొలపిప్రతులే యున్నవి. (1261)

గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

అమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపసుఇచ్చినపుప్పు కొనివైకముయ్యవలెను

ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను సరియైన ధరలకు త్రయ్యారుచేసి విక్రయించుట వలచువారు. తయారున లేనివాటిని అతి శ్రీఘ్రముగ అర్ధర మేరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి తొక్కు-యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారివలన మనస్సుకము తెలిసికొనవచ్చును.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతాకుత్రములు 2942

(2) మెదడు నుపయోగించునట్టివా రందరికిని కాకిలో నుండు, దుర్గా మెకీకల్ హోవారి ఫాస్ఫోరైడ్ టేవఫము ఒక వరము వంటిది. నా మెదడు సంబంధమైనట్టి వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనవ.

రంగూను 80-6-19 } బాబులూర్, పాడేమాస్త్రుడు

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క తక్కువతను పోగొట్టుటయందు శేర్మిక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలొకానందు ఎచ్చటికైనను కపాలాభివృద్ధిచేతముగా పంపబడును. (3978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనసవాడి బొంబాయి.

DUNCAN STRATTON & Co.

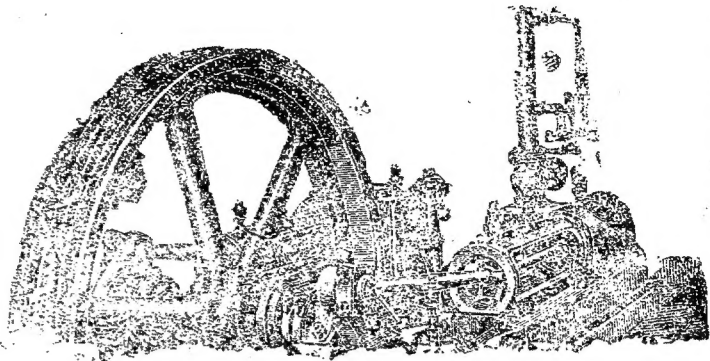
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

ఎంజినియర్, మెషిన్ రీపేరింగ్. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

బాడవు 10 అడుగులు
మోదలు 24 అడుగుల వర
కుండును — డేయా మేటరు
ఆ 4. మోదలు 6 అ. 6 అం.
తరతర యెందును.
స్టీంకత్తింగు (మెషురు
300 పౌనులు మొదలు
180 పౌనుల వరకుండును.

హైడ్రాను స్పిల్ కాన్ సిస్ట్ కాంపౌండ్.

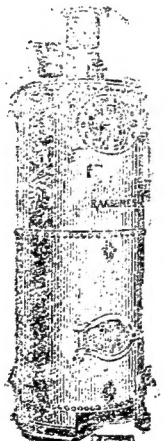

హైడ్రాను స్పిల్ లంకామెరు కాంపౌండ్.
కావడ 25 అ. మోదలు 32 అ. వరకుండును.

డేయా మేటరు 6 అ. మోదలు 3 అ. మోదలు 250 పౌ. వరకుండును.
స్టీంకత్తింగు (మెషురు 100 పౌ. వరకుండును.)

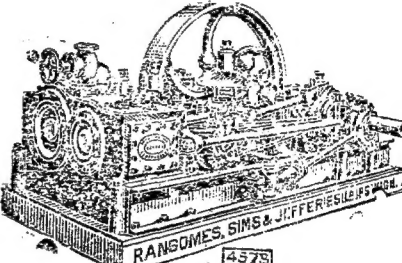
లోకో మల్టిప్లయిలర్ కాంపౌండ్.
స్టీంకత్తింగు (మెషురు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 150 పౌ. వరకుండును.

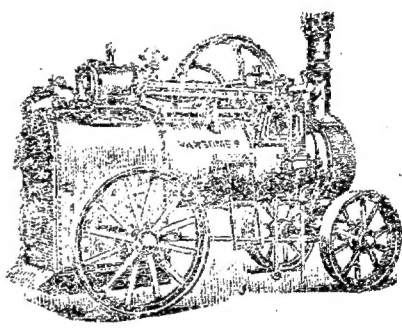
స్టీంకత్తింగు (మెషురు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌనుల వరకుండును.)

ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
స్థలము చేయుదుము.
మాది జిన్నెంగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది క్రెస్టింగు మెషిన్
మాది స్పిన్డింగు మెషిన్
మాది సిమెంగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము కాంపౌండ్లు
కోల్ థర్మల్ మిల్లింగు మెషిన్
మాన్ మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్ని రకముల మంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, వ్యుత్సాయ గుంటులమైన కోరముట్లు
కిగనెస్ మాన్ కురుడు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కోరముట్లు
లేకులు వర్క్సు-సాపు కోరముట్లు
స్టీలు పాప్టింగు, కప్పింగులు, పెడెట్టులు
కాట్ బరన్ ఆండు కాన్స్ట్రుక్టర్ ఫుల్లియ.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెన్ నైట్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ స్ట్రక్చర్ మొననుండి పోట్ రీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు. టూ-డ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

హోర్వెల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము (మెషురు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపౌండు— హై, లో, మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీము (మెషురు 150 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాంపు ఇంజిన్లకు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేవర్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

జ్వర, శైత్యము, కడికము, రొమ్ముకడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెజుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని చర్మితో నవ్వు కలుపు 0-10-0; డజన్ 1-5 రూ 5-12-0. పోస్టుభారము లేదు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

